

Brukshunden

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBENS TIDNING

JUBILEUM
BOXERLÄGRET
FIRAR 40 ÅR

SÖKHUND
SKELETTSÖK
PÅ VITÖN

KLUBBLIV
UMEÅ BK SATSAR
PÅ UNGDOMARNA

Belöna rätt beteende

Verkar din hund må dåligt?

Kontakta
Agria först

Med vår försäkring **Hundras Extra** får ni stöd genom hela hundlivet. Rådgivning dygnet runt och hjälp med att boka veterinär om det skulle behövas. Digital hälsokoll och vaccination mot kennelhosta ingår under hela försäkringsåret. Ta del av våra digitala kurser för att kunna sänka din premie. Win-win. Allt för den du bryr dig lite extra om!
Få lite extra stöd genom hela hundlivet på [agria.se](https://www.agria.se)

Agria

#05 / 2024

- 5 Ledare**
Staffan Nordin – en uppskattad medlem har gått ur tiden
- 6 Notiser**
Missa inte NM i Rallylydnad
- 8 TEMA: Vardagslydnad**
Så bygger du en stark relation
Snabbare inlärning med positiv förstärkning
Håll koll på hunden
- 18 Profilen**
Med passion för perfektion
- 20 Sökhund**
Jakten på Andrée-expeditionens kvarlevor
- 24 Boxerläger**
Boxerlägret firar 40 år
- 27 Tävling**
Sverige har fått sina första världsmästare i rallylydnad.
- 30 Hälsa**
Håll vovven varm i vinter
- 35 Klubbiv**
Ungdomar bidrar till en positiv atmosfär
- 36 Ungdomsambassadörer**
Unga på frammarsch
- 38 In memoriam**
Minnesord Staffan Nordin
- 39 Ordföranden har ordet**
Ljus i vintermörkret
- 40 Träningstips**
Bäst med banor
- 44 Tjänstehund**
Våga sticka ut för att lyckas
- 49 Sveriges hundungdom**
Ökat engagemang med Rundan
Vill nå nya platser
- 52 Medlemsinformation**

**Håll vovven
varm i vinter**

30

Varm jacka och tasskydd är en bra investering för att skydda hunden en kall vinterdag. Hur väl hundar hanterar låga temperaturer beror på flera faktorer som ras, storlek, pälsens tjocklek och allmäntillstånd.

12

**TEMA:
Vardagslydnad**

Belöningsbaserad träning är långt ifrån att bara "mata hunden med köttbullar". Grundtanken är att ge en belöning – vare sig det är godis, lek eller uppmärksamhet – direkt när hunden utför det önskade beteendet.

**Ungdomar bidrar till
en positiv atmosfär**

På Umeå Brukshundklubb och Umeå Hundungdom förenas gamla och unga kring hundintresset. Klubbarna har ett nära samarbete och lär av varandra.

– Det är otroligt givande att umgås med ungdomarna, säger Marie Berggren, ledamot i UBHK.

33

44

**Våga sticka ut
för att lyckas**

Ett superfint arrangemang, toppenväder och dessutom olidlig spänning in i det sista. Försvarsmaktmästerskapet i Olofström 2024 blev precis som tävlingskoordinatörn Göte Karlsson stavar det: S-U-C-C-É.

SBK Shopen

Hos oss hittar du:

Profilkläder
Regelböcker
Hundböcker
Träningsmaterial

www.sbkshopen.se

ELMIA
HUND
1-2/3
2025

 Elmia
HUND
Hundsport & Hund i tjänst

 Elmia

www.elmia.se/hund

HÅLL SVERIGE RENT®

Tillsammans kan vi stoppa skräpet.
Engagera dig i Sveriges största
rörelse mot skräp på hsr.se
eller swisha 900 28 17.

 SVENSK
INSÄMLINGS
KONTROLL

Brukshunden

Chefredaktör
Karin Wandrell
karin@brukshunden.se

Redaktör
Mats Janson
mats@brukshunden.se

SBK Kommunikationsansvarig
Janna Myhre
janna.myhre@brukshundklubben.se

Layout
Linn Posse
linn@roy.agency

Ansvarig utgivare
Peter Rimsby
peter.rimsby@brukshundklubben.se

Frågor redaktion@brukshunden.se

ANNONSER
Vejde Ericson
vejde@adviser.se

Material lämnas här: skickaannons.se eller via print@adelivery.se

PRODUKTION OCH FORM
Roy

MEDELSFRÅGOR

Tel: 08-505 875 20 (kl. 10:00-12:00)
medlem@brukshundklubben.se

Hantera ditt medlemskap på min profil:
brukshundklubben.membersite.se

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBENS FÖRBUNDSKANSLI

Postadress

Box 4, 123 21 Farsta

Besöksadress

Fryksdalsbacken 20, Farsta

Tel: 08-505 875 00

info@brukshundklubben.se

(allmänt till förbundskansliet)

brukshundklubben.se

sbkshopen.se

(beställning av förlagsartiklar)

Tryckeri Stibo

Tidningen Brukshunden är medlemstidning för Svenska Brukshundklubben, frivillig försvarsorganisation, medlemsorganisation i Svenska Kennelklubben samt samarbetar med Studieförbundet.

Brukshunden är medlem i Sveriges Tidskrifter. Eftertryck eller annan form av spridning av text/bild är förbjudet utan överenskommelse med redaktionen. Brukshunden ansvarar ej för insänt, icke beställt material.

Antal medlemskap: 75 542 (aug -24)

TS-upplaga: 56 600 (2023)

Foto omslag:

Adobestock / TeamDF

Belöningsbaserad träning är långt ifrån att bara "mata hunden med köttbullar". Grundtanken är att ge en belöning – vare sig det är godis, lek eller uppmärksamhet – direkt när hunden utför det önskade beteendet.

Vill du tipsa oss?

Har du något intressant att berätta? Kontakta redaktionen på redaktion@brukshunden.se

Staffan Nordin – en uppskattad medlem har gått ur tiden

I dag möttes vi av meddelandet att en mycket uppskattad medlem och hedersledamot, Staffan Nordin, har gått ur tiden efter en tids sjukdom. Staffan har gjort oerhörda insatser för Svenska Brukshundklubben, främst inom utvecklingen av bruksprovsgrenarna. Dessutom har han under flera år arbetat fram ett gediget material om Svenska Brukshundklubbens historia, tillsammans med Staffan Thorman.

Jag träffade Staffan första gången i mitten av 2004 när jag var nyutträd som generalsekreterare. Han var väl inte jätteimponerad av mig i början, men med tiden fann vi varandra och pratade oftast i samförstånd. Våra möten genomsyrades av en torr humor och vår gemensamma svaghet för smågodis och apelsinjuice, för Staffan drack varken te eller kaffe, och fikabröd var inte riktigt hans grej. Det är ett härligt minne som jag alltid kommer bära med mig med värme. Det är svårt att inse vilken oerhörd kraft Staffan var för Brukshundklubben, och egentligen för hela hundsverige. Tack för att vi fick lära känna dig och ta del av dina ovärderliga kunskaper!

Vad är egentligen en förening?

SBK är en ideell förening som ska fokusera på att främja medlemmarnas intressen vad gäller hundträning, hundsport och rasutveckling genom ideell verksamhet. Vi ska alltså arbeta för vårt gemensamma intresse. Som jag ser det ska arbetet genomsyras av gemenskap och ett demokratiskt arbetssätt, men framför allt ska vi ha roligt tillsammans och utveckla varandra i vårt arbete med hund.

Brukshundklubben har närmare 60 000 medlemmar inom 285 lokalklubbar, 18 distrikt och 19 rasklubbar. Det är många olika viljor, och inte alltid lätt att få samförstånd i alla frågor. Därför har varje

lokalklubb, distrikt, rasklubb och förbundet varsin styrelse som har till uppgift att föra verksamheten framåt enligt den inriktning och de mål som har beslutats av årsmötet, fullmäktige eller kongressen. Det är där varje medlem har möjlighet att direkt eller via ombud påverka Brukshundklubbens utveckling.

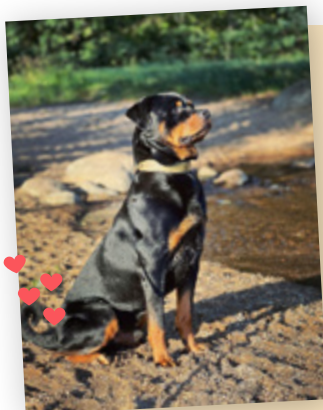
Jag har en känsla av att de demokratiska spelreglerna inte alltid respekteras ute i organisationen, och konflikter uppstår med jämna mellanrum. Det är kanske inte helt förvånande, frågan är bara hur vi hanterar det.

Mitt tips är att kommunicera med varandra. Att prata med varandra och inte om varandra. Många gånger uppstår konflikter på grund av missuppfattningar, att man inte är insatt i hur organisationen fungerar eller inte vet vad som förväntas av oss som medlemmar. Det kan lätt avhjälpas genom att diskutera med varandra eller med sin lokalklubbstyrelse, distriktsstyrelse eller rasklubbstyrelse. Det finns även ett antal föreningscoacher, vilkas uppgift är att hjälpa till i frågor gällande föreningsteknik, beslutsvägar etcetera.

Sommaren lider mot sitt slut, men för oss börjar allt sparka igång igen. Tänk vilken omfattande och rolig verksamhet vi har! Det hade inte varit möjligt utan alla ideella krafter. Det kan många gånger vara ett tufft och otacksamt arbete, men energin upprätthålls av hur roligt det är och den gemenskap vi har. Engagera dig du också, det är faktiskt roligt och givande och det finns plats för alla.

Med det önskar jag dig en bra början på hösten, och välkommen till ytterligare en säsong med härliga hundaktiviteter.

Peter Rimsby
Generalsekreterare

INSTAGRAMBILDEN

"Förra helgen startade min utbildning till Hundinstruktör! Utbildningen kommer pågå fram till våren och jag är så taggad på detta!"

@ Följ på Instagram: @jinxfenrir

Vill du synas här? Tagga din bild med #tidningenbrukshunden eller @tidningenbrukshunden så kanske din bild är med i nästa nummer!

Missa inte NM i Rallylydnad

NM i Rallylydnad 2024 hålls i Sverige den 9-10 november på Stockholm Hundsportcentrum i Upplands Väsby. Evenemanget arrangeras av Värmdö Brukshundklubb och kommer att inkludera deltagare från flera nordiska länder.

Svenska landslaget består av Kickan Nicolic med Öyvin (welsh corgi pembroke), Lisa Grönstedt Vilhelmsson med Triton (golden retriever), Solveig Nyvold med Silas (golden retriever), Monica Svensson med Zkoj (mellan pudel) och Josefin Hederström med Pax (golden retriever). Reserver är Lisa Grönstedt Vilhelmsson med Tam (border collie) och Erica Rosendahl med Mhin (border collie).

Mer information hittar du på Svenska Brukshundklubbens hemsida. ●

FOTO: VICTORIA WESTIN-ERICSSON

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

6%

av alla hundägare tar med sig hunden till jobbet.

Källa: Agria

Vaktbolag satsar på sökhundar

Narkotikaanvändning på arbetsplatser och skolor kan bli ett allvarligt problem. Nu satsar vaktbolaget Securitas på professionellt utbildade narkotikasökhundar för att bidra till en trygg arbets- och skolmiljö.

Att arbeta förebyggande mot narkotika på arbetsplatser bidrar till en trygg arbetsmiljö för anställda och minskar risken för hot- och våldspåslag på skolor. Med hjälp av professionellt utbildade narkotikasökhundar (NDD, Narcotic Detection Dog) bildar hund och hundförare tillsammans ett effektivt team. Med hjälp av hundens exceptionella luktsinne lokaliseras de flesta typer av narkotika. ●

Narkotikasökhundar bidrar till en trygg arbets- och skolmiljö.

FOTO: PRESSBILD

Corgi race lockade tusentals åskådare

Hundrasen Corgi visade återigen att de, trots sina korta ben, är allt annat än långsamma, under Corgi Race Vilnius 2024 i Litauen. På plats fanns också tusentals åskådare, som hejade på sina favoriter. Huvudtävlingen, "Corgi Race", började med att hundarna delades in efter vikt. Deltagarna tävlade sedan i heat, semifinaler och den stora 50-meters sprinten. Evenemanget bjöd på en mängd olika aktiviteter, inklusive den nya tävlingen, "Travel Panorama Corgi Solo Sprint", där varje deltagare sprang en separat bana och tävlade om att klara avståndet på kortast tid. ●

Corgis är allt annat än långsamma.

FOTO: PRESSBILD

Se till att synas i mörkret.

Fram med reflexerna

När höstmörkret faller är det extra viktigt att synas i trafiken – inte bara för oss människor, utan även för våra fyrbenta vänner. Genom att utrusta din hund med reflexer eller ett lysande halsband ökar du säkerheten under promenaderna. Hundar kan vara svåra att upptäcka i mörker, vilket ökar risken för olyckor. En reflexväst eller ett blinkande halsband gör att bilförare och cyklister ser din hund i tid. Enligt NTF (Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande) minskar reflexer risken för olyckor markant, och en hund med reflex syns på upp till 125 meters avstånd jämfört med bara 20–30 meter utan. ●

Visste du att...

Hundar kan höra på fyra gånger så långt håll som oss människor. De har ett fantastiskt hörselomfång och kan uppfatta högre frekvenser än vi, vilket gör dem så duktiga på att höra ljud långt innan vi ens registrerar dem.

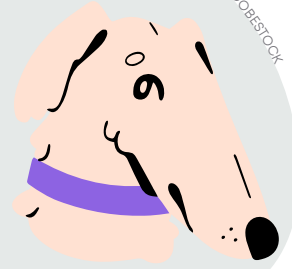

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

Låt hunden visa vägen

I sin nya bok "Från kontroll till samarbete - Låt hunden visa vägen" visar hundpsykologen Anders Hallgren ett helt nytt sätt att se på vårt förhållande till hunden. Den visar hur du kan använda naturens eget sätt genom att undvika alltför mycket kontroll av hundens beteende. Hundar som inte har bestämda regler om vad de får och inte får göra utvecklar förmåga till empati och lyhördhet och får ökad livsglädje och bra självförtroende på köpet – precis som sina vilda förfäder.

Du får tips på hur du kan få hunden att anpassa sig till familjen och samhället utan beteendekontroll och med bibehållen livsglädje och motivation att arbeta. Ändå får du en hund som är lika lydig som efter en kurs i vardagslydnad. ●

Organisationskonferens 2025

Första helgen i februari 2025 genomförs organisationskonferensen. Inbjudan kommer gå ut till berörda.

Delta i "U can move"

Hundägare utgör omkring 15 procent av Sveriges befolkning och har enligt tidigare forskning vissa fysiska fördelar, däribland en lägre risk att dö i hjärt- och kärlsjukdomar. Men varför är det så? Det är en av de frågor som doktorand Klara Smedberg och hennes forskargrupp nu undersöker i projektet "U Can Move" vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).

Läs mer om projektet på "U can move!". Där kan du också anmäla dig till den mer omfattande uppföljningen av träningsstudien "Upp och hoppa – sund med hund", med planerad start sent 2024. Skulle du vilja delta tillsammans med din hund? Kontakta doktorand Klara Smedberg direkt på klara.smedberg@slu.se. ●

Långa promenader med hunden verkar vara bra för hälsan.

FOTO: ADOBESTOCK

Så bygger du en stark relation

Att uppfostra en valp kräver både tålmod och anpassning. Men med rätt förhållningsätt kan du bygga en stark relation och få en följsam och harmonisk hund.

TEXT KARIN WANDRELL

När du får hem din nya valp börjar ett äventyr fyllt av både glädje och utmaningar. Genom att skapa en trygg och lugn miljö kan du hjälpa valpen att känna sig hemma och lägga grunden för en stark relation. Under de första veckorna bör valpen mestadels umgås med familjen. Vänta med att låta den träffa för många nya människor tills den är fullt vaccinerad, vilket vanligtvis sker vid ungefär tolv veckors ålder.

– Fokusera istället på att lära känna din valp: Vad tycker den är roligt? Vad tycker den är svårt? Är den nyfiken eller mer försiktig? Om du har en försiktig hund av en framåt ras och utsätter den för situationer den inte är redo för, kan det leda till att rädslor utvecklas. Därför är det så viktigt att, särskilt i början, verkligen ta sig tid att observera och förstå sin valp, speciellt som nybörjare, säger Karin Brolin, SBK Lärare och SBK Instruktor med många års erfarenhet av både hundkurser och instruktörsutbildningar.

När du sedan går en valpkurs – något

hon menar att alla bör göra, oavsett erfarenhet – har du en betydligt starkare grund att stå på och kan anpassa träningen efter valpens individuella behov och personlighet. En av de största fördelarna med en valpkurs är just miljöträningen – där valpen vänjer sig vid andra hundar och du som ägare får värdefulla tips och råd från en erfaren instruktör.

”Alla i familjen ska följa samma regler för vad hunden får och inte får göra.”

– Det är viktigt att vara konsekvent, särskilt när det gäller de grundläggande spelreglerna. Alla i familjen ska följa samma regler för vad hunden får och inte får göra. Annars kan den bli förvirrad och

osäker. När det gäller detaljer, som hur ni leker eller interagerar med hunden, kan de variera från person till person – hunden kommer att anpassa sig.

Genom att belöna rätt beteende tidigt och ofta, hjälper du hunden att förstå vad som förväntas - utan att behöva tillrättvisa. Försök att hitta det som just din hund älskar, och använd som belöning. Det kan vara lek, godis, eller uppmärksamhet – allt som får just din hund att känna sig motiverad. Samtidigt är det viktigt att undvika situationer där hunden får möjlighet att öva på oönskade beteenden.

– Jag träffade till exempel en familj med en livlig storpudselvalp, där valpen försökte sno mat vid bordet vilket skapade kaos. För att undvika att hunden övade på fel beteende – att ta mat från bordet – satte de upp ett kompostgaller runt matbordet. Valpen gillade inte själv att vara instängd, så den lösningen fungerade bra för dem. Det gäller att tänka utanför boxen, eller kompostgallet i det här fallet, ibland. >

Genom att lära känna din valp ordentligt lägger du grunden till en bra relation.

TSB-modellen (Trygghet, Samarbete, Bestämmande) täcker många viktiga aspekter av relationen mellan hund och människa. Den förklarar hur trygghet, samarbete och bestämmande samspelar (se faktaruta).

– Det är en modell som ger ett bra ramverk för att förstå hundens beteende och hur vår relation med hunden formas. Som med alla modeller finns det förstås situationer där den inte passar helt perfekt, men den funkar bra som en grund att utgå från, säger Karin. Det är också lätt att använda TSB-modellen för att förklara hur vissa beteenden kan skapa konflikter i relationen. Om till exempel trygghetsbasen försvagas, kommer samarbetet – den del av relationen där hunden gör det du vill – också att försvagas. Hunden börjar då förlora tilliten och blir kanske mindre benägen att lyssna och samarbeta.

När din valp börjar testa gränser, särskilt genom att bita, är det viktigt att

hitta ett positivt sätt att hantera det. Många valpar, särskilt de med mycket kamplust, tycker att det är roligt att bita och jaga saker – som vida kjolar, fladdrande byxben eller långa sjalar.

– Ett enkelt sätt att hantera det är att tillfälligt undvika sådana kläder. Men det är också viktigt att ge valpen något annat att fokusera på. Ett bra tips är att samla ihop alla udda strumpor du har hemma, knyta en knut i dem, och ha dem nära till hands. Varje gång valpen försöker bita på kläder eller människor, kan du snabbt ge den en strumpa eller leksak istället.

Erbjud bra alternativ

På det sättet ger du valpen ett godkänt alternativ, utan att skapa konflikt. Istället för att bara säga "nej", ger du valpen något positivt att bita på, och den lär sig snart att det är leksaker och inte kläder som är till för att bitas.

– Att få sin valp att förstå vikten av

samarbete kan vara en utmaning, men när ni väl hittar balansen blir det ett otroligt givande partnerskap. Vilka specifika saker du lär den i början spelar mindre roll. Det kan vara allt från att sitta eller ligga till något så enkelt som att varje gång valpen riktar sin uppmärksamhet mot människor, så händer något positivt. Det handlar om att skapa en grundläggande förståelse hos valpen – att det alltid lönar sig att samarbeta och hålla kontakt med sina ägare.

När valpen väl har förstått det, blir det mycket lättare att lära den mer avancerade saker senare. Det blir som en lek eller ett spel där valpen känner att den tjänar på att vara uppmärksam och samarbeta, och därifrån kan du bygga vidare på vad du vill att hunden ska kunna.

När valpen blir äldre är miljöträning en viktig del för att bygga trygghet i olika situationer och för att behålla fokuset på dig som ägare.

– Ju roligare samarbetet blir för

Karin Brolin med pudlarna Kråkan och Acek njuter av att vandra tillsammans.

valpen, desto större är chansen att jag så småningom kan kalla in den även när det finns störningar, som rådjur i skogen eller barn som leker. Samarbete och miljöträning går hand i hand, och det är de två viktigaste delarna i valpens utveckling, enligt mig. Glöm heller inte passivitetsträningen.

Hjälp hunden lugnt och tålmodigt att ta det lugnt. Genom att vara envisare än hunden, introduceras ett visst mått av bestämmande i relationen. Om hunden kan koppla av hemma när du säger till, kan den färdigheten med fördel användas i andra situationer. Till exempel skapa en lugn och behaglig bussresa, både för en osäker hund och för medpassagerarna, särskilt om hunden är förtjust i människor

Mental och fysisk stimulans

Alla hundägare behöver hitta en aktivitet som passar just deras hunds naturliga behov. Det kan vara allt från nosarbete till enkla tricks eller lydsträning.

– Jag rekommenderar att du köper en eller två hundböcker som innehåller ett brett urval av övningar. Välj den som bäst passar din träningsstil. Ett annat alternativ är att använda appar som "Duktig Hund", där det finns många bra övningar att inspireras av. Det är ett enkelt sätt att hitta nya idéer för att träna samarbete med din hund.

Att hundar ska erbjudas aktiviteter som är naturliga för dem är faktiskt något som även lagen poängterar. För de flesta hundar innebär detta någon form av nosarbete, eftersom det är både roligt och stimulerande. Det kan vara så enkelt som att låta hunden leta godisbitar hemma eller ute på promenaden. Eller varför inte gå en kurs i nose work, specialsök, viltspår eller liknande, för att lära dig hur du kan aktivera hunden på ett roligt och givande sätt. Det ger både mental och fysisk stimulans, vilket är viktigt för att hunden ska må bra och trivas i vardagen. ●

”Att få sin valp att förstå vikten av samarbete kan vara en utmaning.”

TSB-modellen (Trygghet, Samarbete, Bestämmande)

TSB-modellen är en relationsmodell utvecklad av etologen Kenth Svartberg. Den används för att förstå och förbättra samspelet mellan hund och ägare. Modellen bygger på tre grundpelare:

1. Trygghet – en trygg hund känner sig säker med sin ägare, vilket är avgörande för att hunden ska kunna slappna av och vara mottaglig för träning. Trygghetsrollen handlar om att skapa förtroende och en stabil miljö där hunden inte känner osäkerhet eller rädsla.
2. Samarbete – fokus ligger på att få hunden att välja att samarbeta med sin ägare. Genom att bygga ett starkt samarbete blir hunden mer lyhörd och villig att delta i gemensamma aktiviteter, vilket stärker relationen. Ju bättre samarbetsrollen är, desto lättare är det att träna och motivera hunden.
3. Bestämmande – denna roll används när samarbete inte räcker till. Bestämmanderollen innebär att ägaren måste ta beslut och styra hundens beteende när hunden inte lyssnar eller följer instruktioner. Dock betonar modellen att bestämmande bör användas sparsamt och att fokus bör ligga på trygghet och samarbete

Snabbare inlärning med positiv förstärkning

Belöningsbaserad träning är långt ifrån att bara ”mata hunden med köttbullar”. Grundtanken är att ge en belöning – vare sig det är godis, lek eller uppmärksamhet – direkt när hunden utför det önskade beteendet.

TEXT KARIN WANDRELL FOTO CAROLIN ORÄDD

Belöningsbaserad träning bygger på positiv förstärkning. När hunden utför ett önskat beteende får den återkoppling i form av en belöning – det vill säga hunden får något den vill ha. Det ökar sannolikheten för att hunden kommer att upprepa beteendet i framtiden.

– De forskningsstudier jag har gått igenom pekar tydligt på att hundar lär sig snabbare och behåller beteenden bättre med belöningsbaserad träning. Pausar man träningen och återupptar den senare, så minns hunden också bättre vad den har lärt sig, säger etologen Eva Marie Wergård.

En av de största missuppfattningarna kring belöningsbaserad träning är att det bara handlar om att ge köttbullar hela tiden utan att hunden behöver göra något för belöningen. I verkligheten jobbar man med kriterier. Det handlar om att skifta fokus från att leta fel till att aktivt söka efter rätt beteenden. Som hundägare är det lätt att fastna i tanken att man

måste begränsa och korrigera. Men det är så mycket mer effektivt – och roligare – att hjälpa hunden att göra rätt istället och belöna det.

– På så sätt bygger vi en starkare relation. Hunden kommer att vilja vara med mig, samarbeta med mig, och till och med söka trygghet hos mig när den är osäker eller rädd. Om jag istället börjar leta efter fel, som vi människor ofta gör, skapar det en mer negativ dynamik, säger Eva Marie.

Men vad innebär det egentligen att träna belöningsbaserat? Ett enkelt och effektivt sätt att komma igång är att belöna din hund när den ger dig uppmärksamhet under promenaden. Varje gång din hund tittar på dig eller vrider öronen mot dig, ge den en belöning – det kan vara en klapp, en liten godbit, eller bara lite uppmärksamhet och beröm. Gör det här under en vecka och se hur er relation förändras.

– Många av mina klienter märker en tydlig förbättring. Inte bara i sin relation till hunden utan även i andra tränings-

situationer som lydnad eller tävling. Genom att bygga den här kontakten under promenaderna förstärker du känslan av samarbete mellan dig och din hund. Det gör att hunden vill följa och söka trygghet hos dig som förare.

Gör ett smaktest

När du nu vet vikten av att belöna rätt beteende, kan det vara bra att fundera över hur du hittar den bästa belöningen för din hund. Ett sätt att göra detta är genom ett smakpreferenstest. Ta fram dina vanliga belöningar till exempel köttbullar eller köpegodis. Lägg upp till åtta ovanliga alternativ som du har hemma, till exempel sallad, broccoli, knäckebröd samt hundens foder. Lägg upp de olika belöningsarna i små högar på varsin tallrik som du placerar cirka 50 cm isär. Låt din hund gå fram och lukta på varje belöning och backa sedan tillbaka ett par meter. Släpp hunden och se vad den väljer!

Vissa hundar är som dammsugare, de äter allt de ser, oavsett om det är broccoli

Eva Marie Wergård menar att hundar lär sig snabbare och minns bättre vad de lärt sig genom belöningsbaserad träning.

eller köttbullar. Det är bra att veta eftersom det ger dig fler alternativ. Andra hundar är mer selektiva och kan gå runt och lukta på allt innan de till slut väljer en favorit.

– En vän till mig bytte ut köttbullarna mot torrfoderkuler, i hopp om att en mindre lockande belöning skulle göra hunden lugnare under träningen. Men ett preferenstest visade att hunden faktiskt föredrog torrfodret framför köttbullar, berättar Eva Marie. När hon började belöna med morötter istället märkte hon en tydlig skillnad – hundens frustration minskade och den blev märkbart lugnare. Ljudandet under fritt följ, som ofta uppstår när en hund är för ivrig, försvann helt. Genom att välja en mindre attraktiv belöning lyckades hon dämpa hundens överdrivna entusiasm.

Ibland kan det vara svårt att veta vad ens hund går igång på. En av Eva Maries kursdeltagare hade en hund som varken gillade mat, godis eller leksaker. När de satt och pratade kom hon plötsligt på att hennes hund älskade att sno petflaskor.

”Det handlar om att skifta fokus från att leta fel till att aktivt söka efter rätt beteenden.”

– Jag föreslog att hon skulle använda petflaskan som belöning i träningen, och samma kväll fick jag ett mejl där hon berättade att hon haft sitt första riktiga träningspass – hunden älskade det! Det visar att du inte alltid behöver köpa nya saker. Ibland har du redan den perfekta belöningen hemma.

När Eva Marie får frågor som ”Jag vill inte att min hund drar i kopplet”, eller ”Jag vill inte att min hund hoppar på folk” svarar hon alltid: ”Okej, vad vill du att din

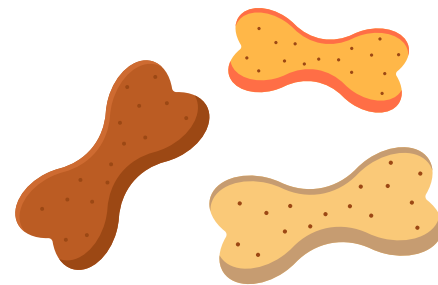
hund ska göra?”. När du vet det, har du något att belöna, och då blir det mycket lättare att styra hundens beteende.

– Om hunden hoppar upp på mig när jag kommer hem, kan jag tänka: ”Vad vill jag att den ska göra istället?” Svaret kan vara att alla tassar ska vara på marken, eller att hunden ska sätta sig. Då kan jag fokusera på att belöna just det. En enkel lösning när hunden vill hoppa upp på dig är att sätta sig ner direkt och belöna hunden när den är lugn och har tassarna på marken. Genom att vara konsekvent från början och alltid komma ner till hundens nivå när jag belönar, kan jag forma det beteende jag vill se på lång sikt.

Planera och träna på avstånd

När du får mer av det önskade beteendet gör du rätt. Om inte, kan det bland annat vara två saker som påverkar: antingen är belöningen inte tillräckligt värdefull för hunden, eller så är störningen för stor.

– Vid till exempel ett hundmöte kan jag välja olika metoder beroende på hur mycket min hund klarar av. Ett sätt är att >

kontrollen och du kan belöna rätt beteende. På sikt kommer din hund lära sig att titta på dig och ignorera den andra hunden, eftersom du gradvis bygger upp hens förmåga att hantera hundmöten på ett kontrollerat och positivt sätt.

– När vi vill träna hunden att göra något specifikt, som att gå och lägga sig när det ringer på dörren istället för att hoppa på främlingar, är det viktigt att först börja träna utan den faktiska retningen. Jag börjar med att träna hunden att gå och lägga sig när det ringer på dörren. Först när den har lärt sig det kan jag introducera riktiga situationer med en främling som kommer in. Det handlar om att planera träningen stegvis så att hunden förstår vad som förväntas.

En viktig del är att anpassa träningen efter hur stor retningen är. Om retningen, som en främling, är för stor från början kan hunden ha svårt att hantera det. Då riskerar träningen att bli ineffektiv. Men om du börjar smått och ökar svårighetsgraden gradvis, ökar sannolikheten att hunden lär sig rätt beteende.

– Det här sättet att tänka, där man använder positiv förstärkning för att bygga upp beteenden stegvis, fungerar nästan alltid. En utbildare jag lärt mig mycket av, Bob Bailey, brukar säga "Are you smarter than the chicken?". I vissa av hans kurser tränar man hönor med positiv förstärkning för att visa hur universellt effektiv metoden är. Att lära in avancerade beteenden kräver att man tänker igenom upplägget noggrant. Om hönan inte lär sig, ställer han alltid frågan: "Är du smartare än hönan?" Det betyder att ansvaret ligger på mig som tränare att fundera på hur jag kan göra träningen så tydlig och framgångsrik som möjligt. Du kan inte tvinga fram ett beteende – du måste belöna det rätta beteendet, och det är det som gör belöningsbaserad träning så effektiv.

Erbjud bra alternativ

När hunden gör något oönskat, som att till exempel äta hästbajs, kan din reaktion faktiskt förstärka beteendet istället för tvärtom. Om du skriker "nej!" eller rusar mot hunden, kan den istället tänka "Oj,

Fördelar med belöningsbaserad träning

- **Stärker relationen mellan hund och ägare:** Genom att arbeta med positiv förstärkning bygger du en starkare och mer förtroendefull relation med din hund.
- **Minskar risken för beteendeproblem:** Eftersom träningen är baserad på positiva upplevelser, minskar risken för att hunden utvecklar stress, rädsla eller aggression.
- **Effektiv inläring:** Forskning visar att hundar lär sig snabbare och mer effektivt när de belönas för rätt beteende.
- **Ökad motivation:** Hundar som tränas med belöningar tenderar att vara mer engagerade och motiverade under träningen.

använda en mjukosttub eller annan belöning och bara mata hunden förbi retningen, vilket kan fungera som en temporär lösning. Men då har hunden inte nödvändigtvis lärt sig något, utan jag har mest överlevt just det hundmötet, säger Eva Marie och fortsätter:

– Ett mer effektivt sätt är att planera och träna på avstånd. Jag kan låta min hund få se en annan hund från ett avstånd där den fortfarande är lugn nog att fokusera på mig. När min hund ser den andra hunden och sedan tittar på mig, belönar jag direkt – för att jag vill förstärka just det beteendet. Om jag däremot kommer för nära och min hund gör ett utfall, har jag gått över gränsen för vad hunden klarar av i den situationen.

Det är viktigt att lära känna gränsen för när hunden blir för stressad. Istället kan du jobba på ett större avstånd där hunden fortfarande kan behålla

jag måste äta ännu snabbare innan jag stoppas!". Det blir en stressad reaktion, där den fokuserar på att hinna få i sig det den vill innan du hinner ingripa.

– Hunden blir bättre på att göra just det jag vill stoppa, eftersom den lär sig att om den är snabb nog, kommer den kunna göra det den vill. Här kommer vi återigen tillbaka till tanken att vi som tränare måste vara smartare än hunden. Istället för att försöka korrigera varje gång, kan det vara bättre att planera träningen på ett sätt där jag belönar rätt beteende från början, säger Eva Marie och avslutar:

– Det finns egentligen inga situationer där belöningsbaserad träning inte fungerar. Du måste förstå hundens gränser och förmågor, och sedan lägga upp en strategi som gradvis bygger upp rätt beteenden. Men samtidigt är det

”Det handlar om att skifta fokus från att leta fel till att aktivt söka efter rätt beteenden.”

också viktigt att ställa sig frågan om det är absolut nödvändigt. Behöver alla hundar till exempel kunna gå lös? Om jag har en hund som är väldigt viltintresserad och det skulle krävas enormt mycket träning för att den ska kunna vara lös, är det värt den insatsen? Eller skulle en långlina vara en bättre lösning? En annan viktig sak är att träning tar tid, och det är helt okej. När du aktivt letar efter rätt beteenden att belöna, skapar du en positiv spiral där hunden vill vara mer med dig, och relationen blir starkare. ●

Tips för att komma igång

- **Var konsekvent:** Leta efter de beteenden du vill ha och belöna dem.
- **Tajmning:** Försök ge belöningen så snart hunden utfört det önskade beteendet för att kopplingen ska vara tydlig.
- **Testa och använd olika belöningar:** Hitta vad som motiverar din hund mest, det kan vara godis, leksaker eller lek.

Naturskyddsföreningen

Gratulera med en gåva till naturen

Beställ ditt gåvobevis på

naturskyddsforeningen.se/hyllningsgava

För personlig service ring: 08 702 65 00

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Foto: Christian Lindsten

Håll koll på hunden

Som hundägare är du alltid skyldig att se till att din hund inte orsakar skador eller problem för andra människor, djur eller egendom.

Det innebär att du ansvarar för din hunds handlingar, oavsett om du varit vårdslös eller inte.

TEXT KARIN WANDRELL

Hundägaransvaret i Sverige är omfattande och därför är det viktigt att du som hundägare är medveten om vilka skyldigheter som följer med att ha en hund. I Sverige regleras hundägaransvaret främst av lagen om tillsyn över hundar och katter (2007:1150). Den ställer höga krav på att hunden hålls under sådan tillsyn att den inte orsakar skador eller avsevärda olägenheter för människor, djur eller egendom.

”Ditt ansvar som hundägare skyddar inte bara andra, utan också din egen hund.”

Som hundägare har du ett strikt ansvar, vilket innebär att du alltid är skyldig att kompensera för skador som din hund orsakar, oberoende av vad som orsakat händelsen. Det strikta ansvaret gäller även för personer som regelbundet tar hand om hunden, till exempel hundrastare eller personal på ett hunddagis.

För att förhindra olyckor och skador finns det lokala föreskrifter som varierar beroende på kommun. Det kan till exempel innebära koppeltvång på offentliga platser eller förbud mot att ha hundar på till exempel lekplatser och badstränder. Under perioden 1 mars till 20 augusti måste hundar dessutom hållas under särskild uppsikt i områden där det finns vilt, vilket i de flesta fall betyder att de måste vara kopplade.

Lagen ger också myndigheterna möjlighet att ingripa om en hund anses vara en risk, vilket kan leda till förelägganden eller förbud mot att äga hund. I extrema fall kan en hund omhändertas och i vissa situationer avlivas om det anses nödvändigt för att skydda allmänheten eller djur.

Som hundägare bär du alltid ansvaret för din hunds handlingar och eventuella

Lagen om tillsyn över hundar och katter (2007:1150)

- **Strikt ansvar:** Hundägaren är alltid ansvarig för skador som hunden orsakar, oavsett vårdslöshet.
- **Tillsynsplikt:** Hundar ska hållas under sådan uppsikt att de inte orsakar skador eller olägenheter.
- **Lokala föreskrifter:** Kommuner kan införa regler som koppelvång eller förbud mot att ha hundar på vissa platser.
- **Speciell tillsyn:** Under perioden 1 mars till 20 augusti måste hundar hållas under särskild uppsikt i områden med vilt.
- **Föreläggande/förbud:** Myndigheter kan utfärda förelägganden eller förbud, och i extrema fall omhänderta eller avliva hundar som anses vara en risk.

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

skador den orsakar, oavsett omständigheterna. Om din hund biter någon, oavsett om personen provocerade hunden eller inte, är det du som ägare som är ansvarig för skadorna. Det gäller även om bittet sker på din egen tomt eller om personen rör sig på området utan tillstånd.

Skulle din hund skada en annan hund i ett slagsmål, måste du ersätta skadorna, även om det var den andra hunden som startade bråket. Det gäller även om din hund är kopplad och en lös hund springer fram till den. Om båda hundarna skadas i incidenten, delas ansvaret mellan ägarna, som då blir skyldiga att stå för varandras skadekostnader.

Ansvar är alltid ditt

Om hunden till exempel jagar ett vilt djur som korsar vägen, och det leder till att en bil krockar med viltet eller kör av vägen, kan du hållas ansvarig för bristande tillsyn och bli ansvarig för de skador som uppstår, både på fordon och människor.

Skulle din hund skada någon annans egendom, exempelvis genom att gräva upp en trädgård eller tugga på möbler, är du skyldig att ersätta skadorna, även om

det inträffar på en plats där hunden vanligtvis har tillstånd att vistas.

Om din hund jagar eller skadar andra djur, som boskap, höns eller katter, är det du som ska kompensera ägaren till det skadade eller dödade djuret. Det gäller oavsett om händelsen inträffar på din egen tomt eller på någon annans egendom. Skulle hunden rymma och orsaka skador, till exempel genom att bita någon eller jaga vilt, är du fortfarande ansvarig för hundens handlingar, även om den inte är under din direkta kontroll vid tillfället.

Sammanfattningsvis kan man säga att det både är en stor glädje och ett stort ansvar att vara hundägare. Genom att följa de regler och lagar som finns, och genom att hålla din hund under uppsikt, kan du hålla både din och andra hundar, djur och personer trygga. Ditt ansvar som hundägare skyddar inte bara andra, utan också din egen hund. ●

Med passion för perfektion

Anna-Carin Karlsson har sitt finger med i det mesta på Bro-Håbo Brukshundklubb. I somras arrangerade hon ett mycket uppskattat SM i lydnad tillsammans med ett härligt gäng klubbkompisar.

TEXT KARIN WANDRELL

Anna-Carin Karlsson har deltagit i många SM och älskar verkligen lydningsträning. Särskilt att fila på de sista detaljerna när hunden har lärt sig grunderna och tagit sig förbi det första stadiet.

– Då kan jag verkligen nördra in mig på småsaker, som att träna fjärrdirigering i tio minuter eller få hunden att ställa sig exakt i det hörn jag vill i rutan. Jag tror att man måste vara lite av perfektionist om man ska hålla på med lydning, eftersom det är lite mer petigt. Och det är något jag verkligen gillar.

Hon kom in på hundar genom sitt första barns dagmamma som hade en sheltie (shetland sheepdog). Den var ganska reserverad och sprang inte fram till främmande. En perfekt förstagångshund tänkte Anna-Carin och hennes man, men ack vad de bedrog sig. Deras Rocky var väldigt framåt, sprang fram till alla och var inte det minsta blyg.

– Jag hörde av mig till Bro-Håbo BK och ville gå valpkurs, men i början av 90-talet var man inte särskilt välkommen

om man inte hade en bruksras. Jag fick veta att om en brukshund anmälde sig efter mig gick de före i kön. Då vände jag mig till en privat tränare istället. Han frågade vad jag ville uppnå med träningen, och jag svarade att mitt enda mål var att få min hund att lyda och inte springa ifrån mig. Tio veckor senare stod jag startklar i lydningssklass 1 i Nynäshamn.

Det var den tränaren som väckte intresset för hundträning. Han stöttade Anna-Carin och följde med på tävlingar och tre år senare blev Rocky lydningsschampion. Just nu har Anna-Carin bara en hund, en border collie som heter Ben, 1,5 år.

– Vi har kört startklassen, och planen är att starta ettan här i höst. Han är speciell, inte särskilt intresserad av godis, vilket har gjort det svårare att träna honom. Jag måste använda leksaker för att motivera, vilket gör att det blir lite yvigt i träningen. Ben är nog min bästa hund överlag, men min allra bästa hund hittills är ändå min första border collie, Gränsvallarens Emil. Han var fantastisk och kvalade in till SM tio år i rad, sju

”I dag är vi en klubb för alla, något vi är väldigt stolta över.”

Namn: Anna-Carin Karlsson.

Ålder: 55 år.

Gör: Kassör i Bro-Håbo BK.

Familj: Man, två döttrar, sex barnbarn

Bästa egenskap: Att vara diplomatisk

Hund: Border collien Be more like Ben, 1,5 år.

Antal tävlingar: Över 150 och över 100 förstapris i elitklass med hunden Emil.

Bästa placering på SM: Elfte plats i finalen (jag kunde tagit silver om min hund inte lagt sig i sittande i grupp).

Aktuell: Arrangerade SM i lydning 2024.

Anna-Carin brinner för lydnad och nördar gärna ner sig i detaljer.

gångar med mig och tre med min dotter Malin. Resultaten var blandade – vi kom till final ibland, men inte alltid. Hans svaghet var sittande i grupp, där han ibland la sig ner, vilket gjorde att vi förlorade poäng.

Anna-Carin var först med i Väsby Brukshundklubb, men 1997 bytte hon till Bro-Håbo BK. Nu var mottagandet ett helt annat när hon kom med en framgångsrik hund.

– Det är tråkigt att det var så då, men i dag är vi en klubb för alla, något vi är väldigt stolta över. Många ser oss som en lydnadsklubb, och även om jag inte riktigt gillar den etiketten är det sant att vi satsar mycket på lydnad. Mycket eftersom vi tycker att det är kul att arrangera tävlingar och att många tävlar själva. Det ger oss chansen att tävla på hemmaplan och samtidigt hjälpa till som funktionärer. Det är egentligen bara en sak som jag inte gör och det är att gå spår i skogen. Jag trivs inte där och det vet alla i klubben.

Frågan om att arrangera SM i lydnad 2024 kom upp under en middag efter

Nordiska Mästerskapen i lydnad.

– Alla funktionärer satt vid bordet, och vi tittade på varandra när frågan kom upp. Min dotter Malin vände sig plötsligt till mig och sa: "Om vi någonsin ska arrangera ett SM, då är det nästa år – för då tävlar varken du eller jag." Och då bestämde vi oss – vi kör på! Vi fick frågan i november, så vi hade ungefär nio månader på oss att förbereda allt. Det var ganska tajt, särskilt eftersom vi precis avslutat ett annat evenemang.

Annorlunda och lyckat SM

Det viktigaste var att hitta en bra plats och Skoklosters slott dök direkt upp i allas tankar. Anna-Carin kontaktade Statens fastighetsverk och lyckades hyra platsen från onsdag till söndag för bara 4 000 kronor.

– De var fantastiska att ha att göra med och det gav oss en bra budget att spendera på andra saker. Vi hade en genomtänkt plan för att arrangera momenten på ett sätt som gjorde tävlingen både mer intressant och oförutsägbar. Trots att det innebar extra arbete valde vi till exempel

medvetet att separera de två apporteringsmomenten som annars alltid är i samma ring.

Inför veterinärbesiktningen delades deltagarna upp i mindre grupper med bestämda tider, vilket minskade väntetiderna och gjorde processen smidigare. Med två erfarna veterinärer på plats fungerade allt perfekt. En liten men betydelsefull detalj som uppskattades mycket var att alla som tävlade fick höra sin låt spelas under kvalet och få sin presentation uppläst, istället för bara finalisterna som brukligt.

– Jag minns särskilt när den sista hunden hade gått under finalen. Båda tävlingsledarna kramade om varandra, och det blev stående ovationer från alla runt omkring. En av domarna sa till och med lite skämtsamt att vi var så bra att han funderade på att byta klubb. Det var verkligen en fantastisk upplevelse, där allt gick precis som vi hoppades och vi fick visa hur roligt lydnad verkligen kan vara.

Efter lydnadscupen i september väntar en avslutande tävling i oktober, som var mycket populär förra året med 120 anmälda deltagare.

– Vi har även ansökt om att få arrangera landslagsuttagningen i rallylydnad, men det är inte helt klart ännu. Det är mycket på gång och vi jobbar hårt, men det är också otroligt givande! ●

På land i Smeerenburg på Amsterdamsdamön. Här kan man se de historiska resterna av en stor holländsk fångststation från 1600-talet. Kulturmiljön innehåller bevarade tuvor av späckkugnar, där valspäck smältes till olja och hällides i tunnor, byggnader och många gravar. Kulturminnen är mycket sårbara och bryts snabbt ner.

Jakten på Andrée-expeditionens kvarlevor

Malin Svensson och hennes två skelettsökhundar, Breeze och Purdey, gav sig ut på sitt livs äventyr. En expedition till Arktis för att hitta de sista benen efter Andrée-expeditionen. Men sex isbjörnar satte stopp för planerna.

TEXT KARIN WANDRELL

I två decennier har läkaren, författaren och forskaren Bea Uusma försökt lösa den medicinska polarhistoriska gåtan om vad som hände med Andrée-expeditionen, som försvann i Arktis år 1897. Trettio år senare hittades resterna av deras sista läger, infruset på Vitön, mitt i ishavet.

I augusti i år var det dags för Bea att göra ett nytt försök. Det är första gången som tillstånd har beviljats för arkeologisk utgrävning på Vitön. När den vetenskapliga polarexpeditionen lämnade Longyearbyen på Svalbard i ett isförstärkt fartyg fanns ombord förutom fyra besättningsmän även arkeologer, en osteolog, två isbjörnsvakter och en hundförare, Malin Svensson, med två av Sveriges främsta skelettsökhundar, jaktlabradorerna Viltskräckens NP Breeze och Skummarängens Purdey.

Tillsammans med arkeologen Sophie Andersson driver Malin företaget Detectia K9. Med hjälp av särskilt utbildade hundar kan de hitta mänskligt skelett under markytan utan att gräva. Breeze har bland annat hjälpt polisen söka efter ben i flera kalla fall.

– Vi var till exempel på Gotland och letade efter Sven Sjögren, som försvann 1972. Man trodde att han blivit nedgrävd på en gammal soptipp som senare stängts och täckts över med jord. Breeze markerade ett ställe där de grävde upp ett ben. Men vi hittade inte Sven. Istället visade det sig att benet tillhörde en människa från vikingatiden. Det var förstås lite av en besvikelse, men samtidigt positivt. Breeze visade att hon kunde sitt jobb, säger Malin.

Purdey, som är Breeze mamma, användes från början främst som jakt-

hund. Hon hade inte lika lätt att förstå uppgiften som sin dotter, men för ungefär ett år sedan klickade det till, vilket ledde till att hon nu också är skelettsökhund.

Egentligen var det Sophie som skulle ha följt med på expeditionen, men eftersom hon nyss blivit mamma fick Malin hoppa in istället – ett äventyr hon inte ångrar. Förberedelserna inför den 20 dagar långa resan omfattade bland annat en hel del miljöträning, eftersom hundarna skulle ställas inför helt nya situationer.

– De hade aldrig flugit tidigare och aldrig varit på en båt, och även om de bott på hotell innan var det fortfarande något att vänja dem vid. Så vi tog med dem på båtturer och exponerade dem för så många olika miljöer som möjligt, bara för att se hur de reagerade och om det

”Jag är säker på att de enbart markerar mänskligt skelett. Det har jag testat noga.”

fanns något vi behövde träna extra på. Men Breeze och Purdey är väldigt trygga i sig själva, miljöstarka och stabila.

Kissa på kommando

Första stoppet efter två flygresor blev Longyearbyen på Svalbard, en ögrupp som ligger långt norr om polcirkeln. Här strävar tundran, en karg men samtidigt levande matta av mossor och lavar, efter att överleva i en värld präglad av långa, isiga vintrar och korta, intensiva somrar i midnattssolens ständiga sken.

Här hyrde expeditionen ett hus för att alla skulle få en chans att landa ordentligt. Dagarna gick åt till att utforska Longyearbyen, vilket var ett bra sätt att låta hundarna vänja sig vid omgivningen.

– Det var förvånansvärt varmt, runt 10-15 grader och solsken, med spegelblankt vatten, berättar Malin. Efter några dagar var det äntligen dags att kliva ombord på vårt nya hem till havs – fartyget Ulla Rinman. Jag hade inte väntat mig att bryggan ut till båten skulle vara så lång, nästan 200 meter, och dessutom byggd av galler. Men hundarna tog det hela med ro. Så länge jag var lugn, höll de sig också lugna.

Ombord var trapporna branta och förrådiska, så hundarna fick ha selar på sig för att det skulle bli lättare att hjälpa dem upp och ner och de lärde sig snabbt att vänta på tillåtelse.

– Vi höll strikt på rutinerna: flytväst

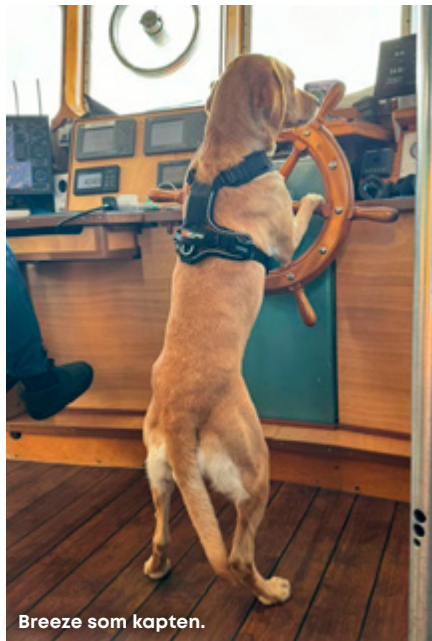
Vandring upp på Fuglefjellet en bit utanför Longyearbyen. Detta är ett populärt vandringsmål för lokalbefolkningen. För att ta sig hit måste man ta sig över en flod av smältvatten från glaciärerna som finns runt om byn.

FOTO: ARLID CHRISTIANSEN ØLBERG

FOTO: PRIVAT

En välförtjänt andningspaus. Det blev en lång båtresa och både hundarna och forskarna fick då och då gå i land för att sträcka på benen. Här på ön Cherside, där det också finns skyddade kulturminnen i form av klippformationer som bildar båtnamn från historiska båturer som har passerat och besökt denna ö.

Breeze som kapten.

Det fanns många isbjörnar att se på vår resa runt Svalbards kuster. Här njuter en björn av ett sällkadaver på Æøya vid Virgohamna, där Andree-expeditionen hade sin utgångspunkt.

”Vi höll strikt på rutinerna: flytväst och koppel på när vi gick ut, selar när vi var inne.”

Kort om Andree-expeditionen 1897

- **Deltagare:** S.A. Andree, Knut Frænkel och Nils Strindberg.
- **Mål:** Bli den första expedition som nådde Nordpolen, med vätgasballongen Örnen.
- **Starten:** 11 juli 1897 från Svalbard.
- **Slutet:** Efter tre dagar tvingades de nödlända på isen på grund av ogynnsamma vindar och tekniska problem. I 88 dagar vandrade de söderut, till fots och med slädar, och försökte ta sig tillbaka till fast mark. Den 5 oktober 1897 lyckades de ta sig iland på Vitön, där deras sista läger hittades först 1930. Trots att de hade förutsättningar för att klara en övervintring omkom alla tre på ön under oklara omständigheter.

och koppel på när vi gick ut, selar när vi var inne. Det hjälpte till att hålla alla trygga. En del av förberedelserna inför resan var också att träna hundarna att kissa på kommando. Jag hade pratat med besättningen innan, och en grön matta ute på däck skulle fungera som "toalett". Breeze fattade snabbt vad som gällde, men för Purdey tog det längre tid. Hon höll sig faktiskt ett helt dygn innan hon till slut kissade, och jag började bli orolig. Vi övervägde till och med att låta henne gå i land.

Det tar ungefär två och ett halvt dygn att resa från Longyearbyen upp till Vitön, en enslig, avlägsen ö i Svalbards östra arkipelag.

– Det var helt magiskt att se naturen längs vägen dit, med fjäll, glaciärer och fjordar som sträcker sig in i landet. Och så plötsligt, mitt framför oss, hoppade

vitvalar upp ur havet – det var helt otroligt, minns Malin. Vitön är egentligen en stor glaciär med en strandremsa, och det var där André-expeditionens sista läger hittades. När vi väl kom fram var det första vi såg sex isbjörnar som höll till på stranden.

Markerade valfångargravar

Efter ett par dagar, när björnarna inte visade någon vilja att flytta på sig, bestämde sig teamet för att åka till Virgohamna på Danskön i nordvästra Svalbard. Platsen har fått sitt namn efter Andreeexpeditionens fartyg, som fraktade dit dem från Sverige i slutet av 1800-talet. Men det var inte bara Andree som använde Virgohamna som utgångspunkt för sina expeditioner. Tidigare hade även den amerikanske äventyraren Walter Wellman haft sitt

ballongläger där. Det finns fortfarande kvar lämningar efter expeditionerna, som trästrukturer och gamla redskap, och platsen betraktas i dag som ett kulturminnesmärke.

– Vi hade norska arkeologer och en kulturminnesforskare med oss som dokumenterade lämningarna på den stranden. Jag och hundarna sökte av platsen och kunde tillsammans med arkeologerna lokalisera gravar från 1600-talet som inte tidigare varit utmärkta.

Ny expedition väntar

Breeze markerar genom att lägga sig ner och "frysa", medan Purdey står stilla och "fryser" på plats. De har naturligt utvecklat olika sätt att signalera när de hittar något. Malin ser också på deras beteende när de är nära att hitta något – just att kunna läsa hundarna och förstå deras signaler är något av det roligaste tycker hon.

– Jag är säker på att de enbart markerar mänskligt skelett. Det har jag testat

noga, och de ignorerar djurskelett helt.

Väl tillbaka på Vitön igen började vädret försämrats, det blåste mer och mer, med höga vågor på 2,5-3 meter. Båten lutade ibland upp till 15 grader, och gungade hela tiden fram och tillbaka. Och isbjörnarna var fortfarande kvar på stranden.

– Det var helt enkelt för farligt att gå iland. Vi tog en tur i gummibåtarna bara för att få röra oss lite från fartyget och kolla på glaciären. Men när vi skulle tillbaka var det riktigt tufft att ta sig ombord eftersom det gungade så mycket. Efter sex långa dygn gav vi upp, säger Malin. Alla var förstås besvikna, men Bea är Bea – hon började genast planera inför nästa expedition. En fördel är att nu vet vi att det fungerar att ha med sig skelettsökhundar.

Om expeditionen hade lyckats ta sig iland var planen att mäta in allting med GPS-koordinater, eftersom det inte finns någon exakt karta över platsen i dag. Hundarna skulle ha sökt efter

mänskliga lämningar, och alla platser där de hittade något skulle ha markerats. En utgrävning skulle utföras och benfynd samlas in.

– Hade allt gått som tänkt hade det med dagens moderna teknik gått att få kunskap om eventuella frakturer, sjukdomstillstånd, förgiftningstillstånd, och ta reda på om skador på benen har uppstått innan eller efter döden, säger Malin.

Resan tillbaka till Longyearbyen gick i ett lugnare tempo och det blev även ett par stopp vid några valrosskolonier, något som förundrade hundarna som mest satt och tittade på de konstiga varelserna.

– De hade massor av spännande historier att berätta för sina kompisar när vi kom hem, skojar Malin. Jag har redan fått frågan om att följa med på Beas nästa expedition, men vi får se hur livet ser ut då – både för mig och hundarna. Kanske blir det Sophie som får chansen att åka nästa gång, så hon också får uppleva Arktis. ●

FOTO: ARLID CHRISTIANSEN ØLBERG

För att ta oss från fartyget och iland transporterade vår kapten Karlis och vår guide Philipp oss tryggt och säkert i en zodiac.

Boxerlägret firar 40 år

Vecka 29 är speciell i "boxervärlden" och en vecka som är inpräntad i de flesta boxerägares kalender. Då är det nämligen dags för Boxerlägret. I år firades 40-årsringen stort med både galamiddag, femkamp och förstås massor av härlig träning.

TEXT EMMA GAVELLI OCH EMMA SILÉN, LÄGERLEDNINGEN

Engelaiz Lura tränar tränar anskällningar.

Boxerlägret är utan tvekan Boxerklubbens mest populära arrangemang. Platserna går åt fortare än biljetterna till Oasis återförening. Även om registreringssiffrorna för boxer är betydligt lägre nu än 1984 så är antalet deltagare på lägret detsamma - någonsans mellan 74-80 ekipage. Den 1 april vid midnatt varje år släpps platserna till grupperna. Det är lite av boxervärldens uppsittarkväll, och här gäller det att vara riktigt snabb i fingrarna för att få en plats i önskad grupp.

– Det är nästan överkligt när anmälningarna börjar ticka in! Snabbaste anmälan i år tog knappt 30 sekunder, och vissa grupper var fulla på bara 1,5 minut. Det är helt galet, men också häftigt att se vilket intresse det finns! säger Emma Gavelli och Emma Silén från lägerledningen.

Allt började en helg i Ludvika 1984 när lokalområdet Gävle/Dala bjöd in 67 glada boxerägare från hela Sverige att träna tillsammans. De kunde välja mellan valputvecklingskurs, "daglig tillsyn av

IGP gruppen med instruktör Robert Lindström.

hund", hundsjukvård, utställningsteknik, lydadsproblemträning och bruksträning. Utöver det bjöds det på tipspromenad, fiske, svamplockning och allsång.

Året därpå var det Södra Lokalområdets tur att bjuda in till lägret som utökades med en dag. Sedan dess har ansvaret för lägret vandrat runt mellan lokalområdena och numera är lägret nästan en hel vecka. Det drivs av en lägerledning som utsetts av AS (avdelningsstyrelsen). De senaste åren har lägret hållits på Tånga Hed i Vårgårda.

I slutet av 90-talet förevisades skydds träning för första gången på Erika Blombergs initiativ. Sedan dess har IPO, eller IGP som det heter i dag, ingått i Boxerlägrets aktiviteter. På senare år ingår även nya grenar som FH spår och specialsök.

I år hade det lagts lite extra krut för att fira 40-årsjubileumet. Första kvällen var försäljare på plats som sålde utrustning av olika slag varvat med femkamp. Deltagarna fick lösa olika uppgifter, som att med ögonbindel gå så nära en vägg som de vågade – den som kom närmast

vann. En annan uppgift var att bygga ett så högt Lego-torn som möjligt på begränsad tid.

– Vi hade också bollkastning och en lek inspirerad av "Bäst i test", där man skulle rita ett hus som var mitt emellan stort och litet, baserat på vad man trodde att de andra lagen skulle rita. Det var riktigt kul och bidrog till en härlig stämning!

Fullsatt på Boscarsgalan

På tisdagskvällen var hundcoachen Fredrik Steen på plats och föreläste om relationen till sin hund och hur viktig den är på ett sätt som gjorde att alla kunde relatera till sin egen vardag.

– Det var verkligen uppskattat. Det var superkul att han ville komma och prata på Boxerlägret – vi är verkligen tacksamma för det, säger Emma och Emma. Under veckan tränar vi ju många timmar varje dag, och beroende på väder och vind är man rätt trött när kvällen kommer. Vi satsade lite extra på vår Boscarsgala i år med dukar på borden, vackert uppställd mat och vi hade till och med tagit dit ett liveband för första

gången som även körde ett musik quiz. Det var verkligen kul och uppskattat!

Som alltid på Boscarsgalan delades det ut priser i olika kategorier. För att underlätta hade lägerledningen förberett några kategorier för att spara tid. Bland annat Årets actionbild, där några verkligen hade gjort en actionfylld insats, medan andra gick mer åt det humoristiska hållet med en helt tom stol som nominerades från sökskogen.

– Vi har sagt att man gärna får tänka lite utanför ramarna för att göra det hela extra kul, och det blev verkligen ett skratt för många. Priserna delas ut både individuellt och i grupp, och i år hade vi sju kategorier. Sista kvällen, på torsdagen, var det dags för vårt stora lotteri, och det är verkligen hysteriskt roligt varje år. Alla går all in, och vi hade lyckats få in riktigt fina priser. De senaste åren har vi sålt runt 600 lotter varje gång.

Här gick det att vinna allt från sprillans nya träningsvästar till ihopfällbara stolar, kyltäckan från Back on Track och väskor från Pinewood.

– Vi filmade bordet och tog kort på alla fina priser – det var över hundra! Vi fick ställa fram bord efter bord eftersom allt inte fick plats. Folk kommer tidigt för att hinna köpa sina lotter och spana in prisbordet. Det blir lite hetsigt på ett roligt sätt. Alla kvällsaktiviteter är frivilliga, det enda som kräver anmälan är Boscargalan och i år var det faktiskt fullt vid alla bord så det märktes att alla ville fira att lägret fyller 40 år.

Träning hela dagen

Men det var inte bara fest och glam – under lägret hann deltagarna med en hel del träning också. Boxerlägret erbjuder varje år 10 instruktörsledda grupper i spår, sök, brukslydnad, speciälsök, IGP, BSL, FH spår, "Samarbete och Lek" med flera.

Instruktörerna kommer från hela landet och har olika mängd erfarenhet av boxer. På årets läger hade sju av tio egen boxer eller hade tidigare haft boxer. Resterande instruktörer hade raser som schäfer, malinois, border collie och rottweiler. Det är fantastiskt att det finns eldsjälur som vill lägga en vecka av sin semester på att vara instruktörer på lägret år efter år.

– Träningen börjar egentligen redan på söndagen, då alla samlas för att träffa sin grupp och instruktör som lägger upp planerna för veckan. Deltagarna presenterar sig själva och sina hundar, och berättar lite om sina mål för veckan. Det är väldigt varierat – vissa är nybörjare som är här på sitt första läger, medan andra är mer rutinerade. Det skapar en bra mix, och vi tycker att det är jätteviktigt att alla känner sig välkomna. Det är extra viktigt i dessa tider när medlems-talen sjunker i många föreningar, oavsett erfarenhet, säger Emma och Emma.

Varje morgon var det också gemensam platsläggning med skott för de som vill vara med. Det gick också bra att stå vid sidan av med sin hund och bara observera. För unghundarna är det ett bra tillfälle att vänja sig genom att bara vara i närheten och busa eller titta på.

– Träningen är upplagd så att man ibland byter aktivitet mellan förmiddag och eftermiddag – till exempel kan man spåra på förmiddagen och träna lydnad på eftermiddagen. Andra dagar fokuserar man på en enda aktivitet. Vi tränar i området kring Vårgårda, norr om Borås. I

Fredrik Steen kom till Tånga Hed och höll i en intressant föreläsning.

Vinnarna i Boscarskategorin "årets grupp bild" blev BSL gruppen.

år var det en utmaning att hitta tillräckligt med marker som skulle räcka hela veckan, särskilt med tanke på den ökade militära verksamheten, men det gick till slut.

Lägerledningen hyr också fem planer på Tånga Hed och hyr även in sig på Herrljunga Brukshundklubb, som ligger ungefär tre mil från Vårgårda. Där finns en stor tävlingsplan, en inhägnad plan och plats för att träna sökuppsettande. De hyr även in sig på Schäferklubben i Vårgårda där årets IGP och BSL grupp körde sin lydnad och skyddsarbete.

– Utöver det har vi fått tillgång till skog och fält runt om Vårgårda genom kontakter med olika markägare, och vi har även fått hjälp av Tånga Hed med att ordna fält. Det blev ett väldigt lyckat läger som vanligt, även om det var mycket som föll på plats i sista minuten. Både jag och Emma är ju med och tränar själva också, så vi är inte bara arrangörer, säger Emma Gavelli. Det är ett ganska stort projekt att hålla i, men det är alltid lika roligt när allt faller på plats och lägret blir lyckat! ●

Från vänster: Triton (Lisa Grönstedt Vilhelmsson), Öyvin (Kickan Nikolic), Pax (Josefin Hederström), Zkoj (Monica Svensson) och Silas (Solveig Nyvold).

De första världsmästarna!

FOTO: LISA GRÖNSTEDT VILHELMSSON

Vilket landslag vi har! Längst upp på pallen stod 5 lyckliga ekipage från Sverige som mästarlag i det absolut första världsmästerskapet i rallylydnad någonsin. Inte nog med det, den individuella finalen resulterade i nästa svenska pall. Där stod nyblivna världsmästaren Lisa Grönstedt Vilhelmsson med guldmedaljen om halsen och bronsmedaljen prydde Solveig Nyvold. I hela rallylydnadssverige är vi så stolta man kan bli!

TEXT ÅSA GRUNDÉN FOTO JUKKA PÄTYNEN, KOIRAKUVAT.FI

Lisa Grönstedt Vilhelmsson har kvalat in i landslaget fem år i rad och där tävlat i de nordiska mästerskapen (NM) med sina bästa vänner Ever on Tam (border collie) och Eldflammans Triton (golden retriever). Tillsammans med Triton blev hon nordisk mästare ifjol, då tog hon även en guldmedalj i lagtävlingen tillsammans med resten av laget. I detta VM fanns nya utmaningar i form av de internationella momenten och regelverket samt internationell konkurrens.

– Det var många känslor under tävling-

en. Så häftigt att vara med i det allra första VM. Jag var med i första NM också. Det är stort för innan vet man inte alls hur det ska vara, hur man ligger till jämfört med andra lag som vi aldrig sett. Men stämningen mellan lagen var oerhört trevlig och hjälpsam! I svenska laget finns en fantastisk laganda, alla är duktiga och om det går dåligt för en själv så är man trygg i att det finns andra som kan ta oss till vinst.

– Vi visste inte poängställningen förrän vid prisutdelningen, för min del så var känslan möjligen en 15:e plats. När

de tre medaljplatserna ropades upp och det bara var guld kvar så förstod jag att det var möjligt att det skulle bli jag och Triton. Då kom tårarna!

Det var överlag en hög nivå på de tävlande i mästerskapet. Därtill kluriga och krävande banor. Tävlingen slutade ändå gastkramande med bara 1,75 poängs skillnad i den individuella tävlingen till silvret som togs av Eija Heinonen från Finland och ytterligare 2 poäng till Solveig Nyvold. I teamtävlingen skilde det bara 1,5 poäng till silverlaget från Danmark. Brons tog Österrike. >

Det som krävts för att få ett VM till stånd har varit att etablera gemensamma internationella regler då alla länder har sin egen prägel på nationella regler.

Rallylydnad är en ung hundsport med snabb utveckling, i Sverige blev det en officiell gren 2011. Vid den tiden hade ett svenskt regelverk och svenska moment utvecklats. Under några år spreds rallyn över landet till en folksport och då lockade ett nästa steg för de som tävlade i den högsta klassen.

Vägen till VM

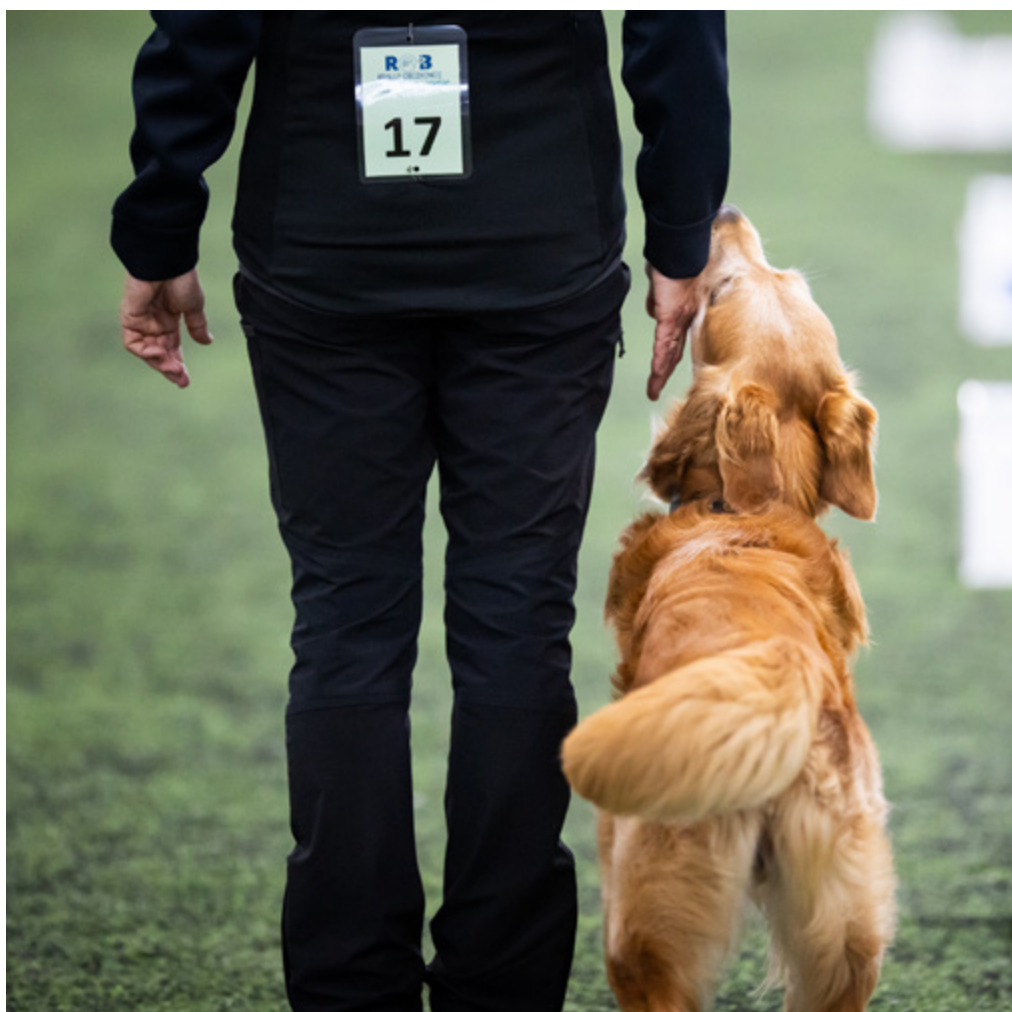
I ett nordiskt samarbete inom Nordic Kennel Union påbörjades 2018 framtagning av ett gemensamt nordiskt regelverk. Det första nordiska mästerskapet gick i Danmark 2019, då "sopade Finland banan" med de övriga. Under tiden väcktes nästa tanke att genomföra samma process för att skapa ett internationellt regelverk vilket togs fram gemensamt av många länder inom ramen för en ny rallylydnadskommission inom FCI (Fédération Cynologique Internationale). Den 28 september 2024 kunde Tytti Lintenhofer, ordförande i FCI rallylydnadskommission, hälsa alla välkomna till detta första VM i Åbo. Och Sverige "sopade alltså hem" världsmästartitlarna!

– Stort grattis Sverige! säger Tytti. Det var härligt att se lagets ansikten lysa av glädje och stolthet på pallen!

Hon är själv glad och stolt över VM och för det internationella samarbetet som lett fram till tävlingen. "Vi har haft ett gemensamt mål att sprida rallyn över världen och VM är ett första steg. Att alla i rallylydnadskommissionen, från alla länder, delar målen och engagerar sig har gett oss bra teamwork och gemenskap, det är roligt och väldigt bra för sporten.

Hur hänger det ihop?

Vi ska vara rädda om den svenska rallylydnaden med både dess svenska regler och själ. Det finns ingen motsättning mellan det och att parallellt utveckla kunskap och tävlingar inom Sverige utifrån de internationella momenten, snarare finns det flera goda anledningar. Det skapar nya, roliga utmaningar för de

Solveig och Pax på väg mot brons.

"När de tre medaljplatserna ropades upp och det bara var guld kvar så förstod jag att det var möjligt att det skulle bli jag och Triton. Då kom tårarna!"

som erövat en mästartitel eller ett championat. Det höjer intresset för att dela rallylydnaden med övriga världen och öppnar möjligheten att ta internationella titlar för de som är hängivna tävlingsekipage. Det skapar dessutom ett bredare underlag för framtida landslag.

Då behövs fler instruktörer och domare i Sverige. I augusti hölls därför en FCI domarutbildning i att döma utifrån det internationella regelverket. Så nu har vi 10 internationella domare i Sverige!

Och det är bara början.

Ett mästerskapsår

2024 är ett fantastiskt mästerskapsår för rallylydnad. Förutom svenska mästerskapet i juli och världsmästerskapet i september så hålls det nordiska mästerskapet snart, den 9-10 november (läs mer på nmrally2024.se). Där möter vi hela vårt landslag igen och det ser ut som vi har all anledning att hoppas på nya gyllene medaljer. ●

Öyvin och Kickan in action

Yes! En lyckad runda för världsmästarna Lisa och Triton

FOTO: LISA GRÖNSTEDT VILHELMSSON

Poäng, per land i lagävlingen

Placering	Land	Poäng
1	Sverige	537,5 p
2	Danmark	536 p
3	Österrike	506 p

Placering, ekipage, poäng

Placering	Namn	Hund	Poäng
1	Lisa Grönstedt Vilhelmsson	Triton	273,75 p
3	Solveig Nyvold	Silas	270 p
8	Kickan Nikolic	Öyvin	258,5 p
14	Monica Svensson	Zkoj	242 p
Ej final	Josefin Hederström	Pax	–

Håll vovven varm i vinter

Varm jacka och tasskydd är en bra investering för att skydda hunden en kall vinterdag. Hur väl hundar hanterar låga temperaturer beror på flera faktorer som ras, storlek, pälsens tjocklek och allmäntillstånd.

TEXT KARIN WANDRELL

När vintern närmar sig, är det inte bara vi människor som känner kylan krypa in i kroppen – även våra hundar påverkas. Hundar fryser, precis som vi, och tydliga tecken på att de känner av kylan kan vara skakningar, huttrande läppar eller att de kurar ihop sig till små bollar för att bevara värmen. Du kanske också märker att din hund lyfter på tassarna eller hoppar runt för att undvika den kalla marken.

– Hundar visar ofta obehag när temperaturen sjunker under sju plusgrader. Om hundens kroppstemperatur sjunker under 37 grader, vilket är lågt med tanke på att deras normala temperatur ligger runt 39 grader, är det ett tydligt tecken på att den är nedkyld. Särskilt utsatta är tassarna och öronen som kan bli väldigt kalla, speciellt hos hundar med stående öron. Hanar kan även förfrysas sina genitalier om de ligger på marken, säger veterinär Nina Kjellerstedt. Bada inte din hund för

ofta under vintern eftersom bad kan avlägsna det naturliga fettlagret i pälsen och huden, som är viktigt för att hålla kylan ute.

Generellt sett är mindre hundar känsligare för kyla än sina större motsvarigheter, och för nakenhundar är vintern särskilt tuff. Valpar, som ännu inte fullt ut har utvecklat sin förmåga att reglera kroppstemperaturen, är också mer utsatta och fryser fortare.

– Även äldre hundar kan vara extra känsliga för kyla, särskilt om de rör sig mindre eller har underliggande hälsoproblem. Sjuka hundar kan ha nedsatt ämnesomsättning, vilket gör det svårare för dem att hålla värmen. Därför är det viktigt att vara extra uppmärksam när temperaturen sjunker, säger Nina.

Ett bra vintertäcke eller en funktionell jacka som står emot både regn, vind och snö är en smart investering för att hålla din hund varm och glad. Se dock till att plagget sitter ordentligt – det ska inte

vara för tajt eller hindra hundens rörelser. För att förvissa dig om att jackan passar kan du med fördel mäta hundens ryggängd, hals och bröstomfång.

Tänk också på att välja rätt material – det ska inte bara vara varmt, utan också ha god andningsförmåga för att undvika att din hund blir överhettad. Fodrade jackor i material som fleece eller ullblandningar är bra val för kalla dagar, och ett yttertåg som är vattentätt skyddar mot regn och snö. Plagget ska också vara lätt att ta på och av, särskilt om din hund inte är van vid att bära kläder.

Se upp för hypotermi

Hypotermi innebär att kroppstemperaturen sjunker under det normala, vilket kan vara farligt om det inte behandlas snabbt. Skulle din hund börja visa tecken på slöhet, stelhet eller förvirring en kall vinterdag, finns risken att den drabbats av hypotermi. I så fall är det viktigt att värma upp den försiktigt och, om

tillståndet inte förbättras, snarast kontakta en veterinär.

Vid hypotermi kan din hunds hud eller tassar kännas ovanligt kalla. Precis som vi människor kan uppleva stickningar eller domningar vid frostsador, kan hundar också visa tecken på obehag i tassarna. De kan börja slicka eller tugga på dem för att försöka lindra besväret. Även blodcirkulationen kan försämrats, vilket gör att slemhinnorna, till exempel tandköttet, kan bli blekt eller blåaktigt.

– Om hunden har hamnat i en isvak, är det viktigt att agera snabbt, men försiktigt. När du fått upp hunden ur vattnet, bör du omedelbart torka den torr med handdukar och filtar, men undvik alltför hög värme. Byt till torra filtar eller handdukar regelbundet och kontakta veterinär för att stämma av att hunden mår bra, säger Nina.

Uppvärmningen måste ske gradvis, vilket kan ta flera timmar eller till och med ett dygn för att undvika chock eller

cirkulationsproblem. När hunden börjar återfå lite energi kan du försiktigt börja promenera med den, eftersom den egna rörelsen hjälper till att återställa kroppstemperaturen.

Under riktigt kalla vinterdagar bör du anpassa tiden ni vistas utomhus efter din hunds storlek, päls och hälsotillstånd. För små hundar med tunn päls, som saknar naturligt skydd mot kyla, räcker det oftast med korta promenader för att få göra sina behov.

– Många små hundar visar själva när de inte längre vill vara ute genom att stanna upp, vägra gå vidare eller genom att söka sig inomhus. Större hundar med

tjock päls kan däremot klara längre stunder i kylan, rulla sig i snön och trivas med det. Men det är inte enbart temperaturen som påverkar. Fuktighet och vind spelar också stor roll. En kall, torr dag känns mindre ansträngande än en dag med hög luftfuktighet och kraftig vind, där den faktiska kyleffekten blir betydligt större.

Smörj in tassarna

Ta som vana att regelbundet kontrollera hundens tassor efter promenader i snö och kyla. Vid längre utevistelser i snö och kyla kan du skydda din hunds tassor genom att sätta på speciella strumpor >

”Hundar visar ofta obehag när temperaturen sjunker under sju plusgrader.”

Satsa på en varm jacka eller ett täcke som skyddar mot vind, regn och snö.

”Håll koll på hur hunden mår, att den tycker det är kul och inte blir för kall.”

Så skyddar du hunden i kylan

- Satsa på en varm jacka eller ett täcke som skyddar mot vind, regn och snö för att hålla hunden varm. Jackan bör inte hindra hundens rörelser och vara lätt att ta av och på.
- Använd tasskydd eller skor för att undvika skador från snö och is. Smörj tassarna med tassalva för att undvika sprickor och irritation, särskilt efter promenader på saltade vägar.
- Skakningar, att lyfta tassarna eller hoppa runt, samt ovilja att fortsätta promenaden kan vara tecken på att din hund fryser.
- Mindre hundar, nakenhundar och valpar bör inte vistas för länge ute i kylan. Äldre och sjuka hundar kan också vara känsligare för låga temperaturer.
- Om hunden visar tecken på slöhet, stelhet eller förvirring kan den ha drabbats av hypotermi. Värm hunden långsamt och kontakta veterinär vid behov.
- Täta bad kan ta bort det naturliga fettlagret i hundens päls som skyddar mot kyla.

eller skor. De hjälper till att förhindra att snö och is fastnar under tassarna och håller dem varma. Det är viktigt att gradvis vänja din hund vid tasskydden, så att de sitter som de ska och känns bekväma.

Ett annat bra knep är att klippa bort överflödiga päls mellan trampdynorna och hålla klorna korta – det minskar risken för att snö och is fastnar och gör promenaderna obehagliga.

– I stadsmiljö, där vägarna ofta är saltade, är det viktigt att vara uppmärksam på att salt kan irritera trampdynorna och orsaka sprickor. När ni kommer hem från promenaden, glöm inte att skölja av hundens tassars noggrant för att få bort allt salt – det kan irritera och skada trampdynorna om det lämnas kvar. Använd gärna tassalva regelbundet för att skydda trampdynorna mot kyla och fukt, ungefär som vi smörjer in våra händer. Ett tips är att smörja in tassarna med salva innan promenaden, så att den

hinner absorberas ordentligt. Applicera även salvan på kvällen för att hålla tassarna mjuka och motverka sprickor, säger Nina.

Om du vill träna utomhus med din hund vintertid, är det bäst att hålla träningspassen korta och försöka träna när det är som varmast mitt på dagen när solen står som högst. Undvik träning tidigt på morgonen eller sent på kvällen när det är som kallast.

– Håll koll på hur hunden mår, att den tycker det är kul och inte blir för kall. Om du planerar att till exempel ta en lång skidtur, är det viktigt att se till att din hund får i sig tillräckligt med näring. Ett energirikt mellanmål kan ge den extra kraft att orka med de långa timmarna i snön. Ta också med ett liggunderlag som den kan vila på när ni rastar, säger Nina. Genom att vara väl förberedd kan både du och din hund njuta av härliga vinterdagar utan att förfrysas er. ●

Ungdomar bidrar till en positiv atmosfär

På Umeå Brukshundklubb och Umeå Hundungdom förenas gamla och unga kring hundintresset. Klubbarna har ett nära samarbete och lär av varandra.

– Det är otroligt givande att umgås med ungdomarna, säger Marie Berggren, ledamot i UBHK.

TEXT ANNA CARLEHED

Solen skiner över Nydala fritidsområde, cirka sex kilometer från centrala Umeå. Septembervindarna fläktar friskt under denna ovanligt varma höstdag på klubbområdet Nydala Hemmanet.

Emelie Lönnbrink, 21 år, ordförande för Umeå Hundungdom, UHU, anländer tillsammans med Torgny Näslund, 68 år, ordförande för Umeå Brukshundklubb, UBHK, och Marie Berggren, 62 år, ledamot. Emelie har med sig sin sträv-håriga foxterrier Alfie, 7 månader.

De slår sig ned vid ett nött träbord invid nya klubbstugan, som stått orörd sedan 4H-gården här lades ned. Fönsterluckorna är fortfarande stängda. Men snart ska det bli ändring på det. De två hundklubbarna är på väg att flytta hit. Till helgen ska de bland annat röja björkar i den intilliggande fårhagen för att ge plats åt en agilityplan.

UBHK har haft en uppsägning från det tidigare klubbområdet på Ön hängande över sig i hela 26 år på grund av kommunens byggplaner. Umeå är en expansiv

stad – vilket också har gjort det svårt att hitta ett nytt passande ställe. Under ett års tid har en flyttgrupp i klubben arbetat intensivt med att utforska olika möjligheter. De har gjort ett fantastiskt jobb, menar Marie och Torgny.

I samarbete med Umeå Kommun landade placeringen äntligen här. Det kommer gynna hundägare i stan och framförallt hundungdom, som sällan har körkort eller bil.

– Det blir lättare för alla att ta sig hit, eftersom det går många bussar. Det blir synligare också för allmänheten eftersom det ligger nära E4:an, säger Emelie när hon jämför med gamla klubbområdet.

Valpen Alfie lägger sig tillrätta på gräset och sluter ögonen för en stund medan kamraterna berättar om sin hundbakgrund. För Torgny började det med en dobermann som han tävlade Bruks-SM med 1986. Just nu har han Frost, 4 år, en belgisk vallhund, malinois, som han tävlar med i bruksgrenarna skydd, spår och sök.

Sambon Marie tävlar i samma grenar med sin tyska schäferhund Hädwig, 3 år.

Marie Berggren med Hädwig, 3 år.

Emelie Lönnbrink tycker det är bra att UBHK lyssnar på ungdomarna.

Hon har varit medlem i klubben sedan 1978 då hon började sin bana med en irländsk setter. Och hon har, liksom Torgny, lett många kurser genom åren.

Emelie har ett särskilt intresse för hundars beteende. Sedan 15-årsaldern har hon hjälpt till på Djurskyddet Västerboten med hundar som har beteendeproblem. Äldre klubbmedlemmar har sett hennes potential och inspirerat henne till att utbilda sig till SBK Instruktor.

Utöver Alfie har hon Kimchi, en 8-årig blandrashund, som hon tränar i nosework och specialsök. Nästa gren de ska ge sig i kast med är agility – som också är en av de två populäraste verk-

samheterna på båda klubbarna. Den andra är rallylydnad.

– Vi har gigantiska tävlingar. I somras hade vi 1 100 deltagare på en rallylydnadstävling, berättar Torgny.

Lockar många medlemmar

Medlemsantalet i UBHK har haft en ökning från 640 medlemmar till över 1 000 på två år. Det har flera anledningar. Bland annat möjligheten att erbjuda en mångsidig verksamhet.

– Vi har många eldsjälar – klubben vilar inte på några få, säger Torgny.

Ett annat skäl till medlemsökningen är att många hundungdomar väljer att

”Vi har många eldsjälar – klubben vilar inte på några få.”

också bli medlemmar i brukshundklubben, och sedan stannar kvar när de blivit för gamla för UHU, förklarar Emelie.

En bidragande orsak till att ungdomarna känner sig hemma är att de två klubbarna har ett gynnsamt samarbete på flera plan. Till exempel är medlemmar i hundungdom välkomna att anmäla sig till UBHK:s tävlingar – och vice versa.

Torgny poängterar att det lyckosamaste konceptet är att låta kurser, prova-på-träningar och öppna träningar inom respektive grenar vara öppna för medlemmar från båda klubbarna. Det skapar en samhörighet och gemenskap mellan ungdomar och vuxna när man ses på klubben i flera olika sammanhang.

– Det är nästan alltid någon vuxen som deltar på våra kurser och öppna träningar, säger Emelie.

Det sker också ett ömsesidigt utbyte av idéer och kunskap i styrelsen för UBHK. Sedan två år tillbaka finns Emelie, som ordförande för HU, representerad. Det gör att det finns en naturlig länk mellan de två klubbarna, något som har gjort kommunikationen mellan klubbarna mycket smidigare än tidigare.

– Jag kan alltid ta upp om det är något vi vill utveckla. Vi kommer med idéer och förslag och de lyssnar, säger Emelie.

Torgny ser det som en självklarhet. Inför flytten till nya klubbområdet frågade UBHK om ungdomarna hade några önskemål. Och de svarade ett eget förråd, så det är fixat nu.

– Vi ställer upp och hjälper dem med det de vill ha hjälp med, säger Torgny.

Marie berättar att hundungdomarna tillför jättemycket till klubben. På ett styrelsemöte diskuterades tonen och kommunikationen medlemmar emellan, framför allt på sociala medier, där tonen lätt kan låta hårdare än vad som är tänkt. På mötet förklarade Emelie hur de har löst det, och på det viset kunde UBHK dra lärdom av deras riktlinjer och förhållningssätt i frågan – vilket har lett

till ett bättre samtalsklimat.

Ett annat exempel är när UBHK skulle presentera sin verksamhet på stadsbiblioteket Väven, och styrelsen funderade på vilka som hade möjlighet att ställa upp. Då svarade Emelie, för UHU:s räkning, att "vi kan vara där varje dag".

– När man frågar om något är de ivriga och hittar alltid lösningar, medan man själv tittar i kalendern och funderar både en och två gånger om man har tid just den dagen, säger Marie och ler.

Emelie uppskattar att UBHK tar till vara ungdomarnas intresse av att vara delaktiga.

– Jag tror att ungdomar kan vara lite rädda ibland för att ta kontakt, och då är det bra om de vuxna hör av sig först, säger hon.

Del av gemenskapen

Brukshunden ringer upp Emelies klubbkamrat i UHU, ledamot Alma Sundling, 20 år, för att få fler synpunkter på samarbetet klubbarna emellan. Alma har ett par finska lapphundar och en dansk svensk gårdshund. Förutom att hon älskar att vara ute och springa med dem, tränar hon rallylydnad, nosework, viltspår, specialsök och på sistone även agility. Hon är också ledare för träningar i UHU och hoppas på att i framtiden bli det även i UBHK.

– Jag har även varit figurant på Mentalbeskrivning Hund för UBHK och det är jättelärorikt – man lär sig mycket

om hundens mentalitet, säger Alma.

Det Alma uppskattar mest med UBHK är gemenskapen och att få ta del av all kunskap.

– Jag brukar vara med på öppna träningar i rallylydnad och där brukar bland andra Carin Nylander-Nygren vara med, som har tävlat SM. Hon är jättebra på att ge tips på hur man kan förbättra till exempel fotgåendet eller bakdelskontrollen. Hon hjälper alla som frågar, och det brukar även andra vuxna som är där göra.

För Alma ökar det motivationen att veta att det går att få hjälp om man behöver samt att UBHK peppar ungdomarna att vara med om de anordnar en tävling.

UBHK hyr två inomhushallar på olika platser. Zoo-hallen i Brännland, en mil från centrum, har en nedervåning för lydnad, rallylydnad, agility och bruks, och en övervåning för specialsök och nosework. Dogmanhallen ligger mer centralt till och passar för agility, rallylydnad, hoopers, lydnad och bruks, berättar Alma.

– Det är extremt viktigt med inomhushallar. Vi hade inte kunnat ha någon verksamhet under vintern utan dem. Nu kan vi hålla mysiga träningar och köpa fika av UBHK året om, säger Alma.

För klubbkamraterna Emelie, Torgny och Marie på gården Nydala Hemmanet börjar det blir dags att gå vidare till klubbens kvällsaktiviteter. SBK Övre Norrlands Distrikt, ÖND, har skickat en

fotograf för att ta bilder till en ny informationsfolder. Ett stort antal klubbmedlemmar från UBHK och UHU sluter upp för att spegla ÖND:s varierade verksamhet.

Men innan det är dags att hämta hundarna och ställa sig framför kameran sammanfattar Marie känslan av att spendera tid med UHU:

– Det roligaste är utan tvekan att få ta del av ungdomarnas aldrig sinande energi, den smittar av sig, säger hon och Torgny nickar medhållande. ●

5 tips för ett gott samarbete:

1. Hälsa alltid välkommen när ungdomar kommer till klubben.
2. Skapa intresse för hundsporten. Ha ett stort utbud på prova-på tillfällen och kurser inom olika grenar som hundungdomarna är välkomna till.
3. Fråga om ungdomarna vill vara med i styrelse, verksamhetsgrupper och som funktionärer. För många är det lättare att bli tillfrågad än att erbjuda sin hjälp.
4. Se ungdomarnas potential – uppmuntra till, föreslå och rekommendera dem till utbildningar som exempelvis hundinstruktör för att hjälpa dem att bygga upp kompetens.
5. Erbjud er att vara mentorer till hundungdomsklubben, så de alltid har någon eller några att ringa och fråga om exempelvis förfrågningar.

Torgny Näslund tävlar i skydd, spår och sök tillsammans med sin malinois Frost.

Fakta

Umeå Brukshundklubb bildades på 1930-talet, och var till en början en draghundsklubb. I dag är den Sveriges andra största brukshundklubb med över 1 000 medlemmar. Medlemmarna är aktiva inom bland annat agility, nosework, freestyle, bruksgrenar, IGP, specialsök och tjänstehund. Klubben har en klubbstuga, appellplaner och tillgång till två inomhushallar. Klubben samverkar bland annat med Umeå Kommun, Schäferhundklubben Umeå och Studieförbundet.

Umeå Hundungdom har cirka 230 medlemmar. Klubben arrangerar bland annat kurser och öppna träningar. De har ett mycket nära samarbete med UBHK, vars lokaler de också får nyttja.

Unga på frammarsch

Ungdomsambassadörerna har fått en nystart efter pandemin. De är framför allt knutna till den "gröna" delen, tjänstehundsidan. Uppdraget är att inspirera och informera om tjänstehundar i en militär kontext.

TEXT KARIN WANDRELL

Iris Fornstedt, 16 år, har precis börjat gymnasiet och drömmen är att så småningom bli hundförare inom militären efter att först ha gjort värnplikten. Hon fick sin första hund som 8-åring, en mellanpudel, och blev direkt medlem i Skarpnäcks Hundungdom. Här började hon gå kurser och träna och gick så småningom med i styrelsen. Det var där hon blev rekommenderad att åka på Marmas ungdomsläger.

– Jag gick ungdomsläger steg 1 förra sommaren, där man får möjlighet att prova på tjänstehund under en vecka, och det var en fantastisk upplevelse. Jag träffade så många härliga människor och instruktörerna var otroligt inspirerande. Det var både roligt och spännande. De nämnde att de ville satsa mer på ungdomsambassadörer, och efter höstens regionala läger skickades en intresseförfrågan ut. Jag svarade direkt att jag ville vara med, och efter att ha besvarat några frågor blev jag utsedd till ungdomsambassadör. Det är något jag verkligen är tacksam för.

Ungdomsambassadörernas uppgift är inte att rekrytera utan att informera och inspirera. Genom att ge andra ungdomar en inblick i tjänstehundsförarens roll inom Försvarsmakten och Hemvärnet,

visar de på vilka möjligheter det finns att arbeta med hundar. Linéa Dusthall, en före detta ungdomsambassadör, är nu en del av arbetsgruppen som planerar och organiserar ungdomslägren. Hon har även ansvar för sociala medier och kontakten med de nyblivna ungdomsambassadörerna.

– Just nu handplockar vi framförallt personer som vi tror kommer passa bra i rollen. Ett av kraven för att bli ungdomsambassadör är att man ska ha gått ungdomsläger steg ett, så att man har en bra förståelse för verksamheten. Vårt

mål är framför allt att sprida vår ungdomsverksamhet till fler delar av landet. Vi vill kunna arrangera läger även i norra Sverige och Skåne. Det finns så många duktiga unga hundmäniskor runtom i landet, och vi vill ge dem möjlighet att ta del av vår verksamhet, oavsett var de bor.

Tydlig plan för uppdraget

Ambassadörerna är mellan 15 och 25 år gamla. I dag finns det nio, med ytterligare två på ingång från Umeå. De flesta finns i Göteborgsområdet och mitten av

Ungdomslägren på Marma kan vara en ingång till tjänstehundssidan.

landet så det blir ett bra tillskott i strävan att täcka hela Sverige.

– Vi har fått bidrag från Kronprinsessan Margaretas Landstormsfond som ska användas för att utveckla både lägerverksamheten och prova-på-dagar, samt för att utbilda ambassadörerna. Nu vill vi sätta en tydlig plan så att de kan känna sig trygga i sitt uppdrag, säger Linéa. Tidigare har mycket handlat om att prata utifrån sina egna upplevelser från de läger de själva har gått på. Nu vill vi komplettera med mer information om Försvarsmakten och Hemvärnet, så att de inte bara delar sina erfarenheter utan även kan ge en bredare bild av verksamheten.

Ett av Iris mål som ungdomsambassadör är att bygga broar mellan hundungdom och brukshundklubbarna för att uppmuntra fler ungdomar att våga ta steget och bli medlemmar.

– Det är lättare att bli medlem i hundungdom, vilket är fantastiskt, men där är det inte alltid så mycket fokus på bruks, spår och lydnad. Jag vill verkligen få fler unga att upptäcka brukssporterna och kanske också tjänstehundsverksamheten. Det vore kul om fler tog chansen att vara med på läger, säger Iris. Det är en fantastisk möjlighet att få lära känna sin egen eller en lånad hund och prova något nytt. Även om det inte passar alla, är det verkligen värt att testa!

– Vårt mål är att inspirera fler ungdomar att ta nästa steg och engagera sig inom Hemvärnet eller Försvarsmakten. De äldre ungdomarna kan komma igång snabbt om de har en lämplig hund, medan de yngre kan ta del av de tre stegen i lägerverksamheten och växa in i rollen. En av våra ungdomsambassadörer blev nyligen godkänd som tjänstehundsförare inom Hemvärnet. Hon gick sitt första läger förra året och har redan hunnit ta sig så långt, vilket är fantastiskt att se, säger Linéa. Vi vill ge ungdomarna en positiv bild av Försvarsmakten, särskilt när det kommer till mönstring, som ibland kan uppfattas som något negativt.

Ett av Iris första uppdrag som ungdomsambassadör blir att delta som föreläsare och berätta mer om tjänstehund på Sveriges Hundungdoms representantskapsmöte – där medlemmar och alla Hundungdomsklubbar samlas.

”Jag vill verkligen få fler unga att upptäcka brukssporterna och kanske också tjänstehundsverksamheten.”

– Där ska jag och två andra ungdomsambassadörer prata lite om den gröna sidan, tjänstehundar, vad vi gör och vad vi hoppas kunna skapa framöver. Det ser jag verkligen fram emot! Jag hoppas också att jag får vara med på Hundmässan och kanske stå i en monter där och prata om det vi gör. Det finns lite planer framåt och det känns väldigt spännande. Vi har också varit på en konferens där vi träffat personer inom räddningshunds- och tjänstehundsverksamheten som delat med sig av vad de gör.

Samarbetet mellan ambassadörerna och Svenska Brukshundklubbens (SBK) olika nivåer är väldigt starkt. Klubbarna delar med sig av sin kompetens, lokaler och den erfarenhet som finns inom organisationen. Många av ambassadörerna har också tät kontakt med sina lokala brukshundklubbar och distrikt.

– Om våra ambassadörer stöter på

frågor som de själva inte kan besvara eller inte hinner lyfta till oss, kan de vända sig till tjänstehundsansvariga på sina klubbar eller i distrikten för stöd. Ambassadörerna var även med på tjänstehundsdagarna som SBK arrangerade i februari vilket gav dem möjlighet att knyta nya kontakter och lära sig mer. Det var verkligen uppskattat och bidrog till att stärka samarbetet ytterligare. Det känns bra att verksamheten har kommit igång igen efter pandemin, särskilt när det gäller ungdomsverksamheten, avslutar Linéa. ●

Vill du bli ungdomsambassadör?

Mejla till info@brukshundklubben.se, eller skriv ett DM på Instagram @tjänstehundsungdom

Minnesord

Staffan Nordin

27 mars 1949 – 13 september 2024

Hedersledamoten Staffan Nordin avled den 13 september i en ålder av 75 år.

Staffan blev medlem i Svenska Brukshundklubben som tonåring 1963. Han växte upp i Hässelby i Stockholm och fick köpa en egen hund. Det blev en boxer som han tävlade i sök. Därmed påbörjades hans livslånga engagemang i SBK. Först i Vällingby BK men snart därefter i Solna-Sundbyberg BK som han verkade i livet ut. Border collie kom att bli hans ras under många år, men den sista hunden blev en labrador.

Staffans intresse för brukshundsport uppmärksammades tidigt. Han blev vid 21 års ålder Sveriges yngsta bruksprovdомare 1970. En karriär som han upprätthöll i 50 år till det han fyllde 70.

Staffans intresse var tävlingsverksamheten. Från 1983 var han verksam i centrala regelkommittén, senare tävlingssektorn och numera bruksgruppen. Under en kort period var han ledamot i förbundsstyrelsen. I Svenska Kennelklubben arbetade han med dopningsfrågor, nordiska regler för bruksprov, införande av regelverket för Nordic style inom FCI med mera.

Staffan arbetade på alla SBK:s nivåer med utbildning av tävlingsfunktionärer, som examinator och ansvarig för domarprov, regeltolkningar, att leda domarkonferenser, att arrangera tävlingar med mera. Han kom att bli SBK:s regelspecialist och dess uttolkare.

Hundens spårformåga fångslade honom. Staffan tävlade själv i spår med sina border collies på SM-nivå. Han blev tidigt skyddshundsfigurant vilket han verkade som under många år.

Staffan fanns alltid tillgänglig i möten eller telefon för funktionärers och tävlandes akuta frågor. Det

gjorde att han var mycket uppskattad och gav en trygghet runt tävlingsarrangemangen.

I mitten av 1990-talet kom den civila skyddshundverksamheten att ifrågasättas med hot om förbud. Det blev ett ärende på jordbruksminister-nivå med förevisning för ministern. Staffan deltog i det arbetet och bidrog starkt till att tävlingsgrenen fick vara kvar.

Staffans nyfikenhet och kunskapsörst gällande bruks- och tjänstehundar gjorde att han samlade på sig litteratur och tidskrifter från hela världen. Han skrev artiklar och en del skrifter.

Inför 100-årsjubileet engagerades Staffan i arbetet med SBK:s historia. Arkivet katalogiserades och flyttades till Riksarkivet. Förutom artiklar och sammanställningar så skapade vi med tiden Historiska rummet på hemsidan efter Staffans idé.

Fågelskådning och fotboll, Manchester United, var stora intressen. I sitt yrkesliv var Staffan verksam inom stordatorbranschen som programmerare och konsult för IBM i bankvärlden.

Jag besökte honom 14 dagar innan hans bortgång. Vi pratade om vår tid i SBK som sedan 1960-talet i stort varit gemensamma och väsentliga delar av våra liv. När vi skildes åt sa vi: "Vi hörs", men vi visste nog att det var ett avsked.

SBK har genom Staffans alldeles för tidiga bortgång förlorat en gedigen och mycket kunnig person som hade mycket mer att ge. Vi är många som känner ett varmt tack för allt Du gjorde för Svenska Brukshundklubben. Bäste Staffan, Du finns i våra minnen.

Staffan Thorman,
Hedersordförande

Ljus i vintermörkret

Dagarna blir kortare och och kortare, och höstmörkret gör sig påmint. Kursverksamheterna har dragit igång, tävlingarna fortsätter och planeringen för 2025 diskuteras över hela riket. SBK Tävlingsplaner skapar inte enbart tårar och frustration, det finns ett visst hopp efter allt arbete som många av er lagt på systemet, där ni som med positiva och uppmuntrande ord på sociala medier varit en mycket värdefull tillgång.

Till och med ekonomin ser ljusare ut nu än vad den gjorde i början av året, även om läget är fortsatt allvarligt. I januari 2024 var prognosen ett minusresultat på 7,5 miljoner kronor, med stor risk för att Svenska Brukshundklubben skulle gå i konkurs. Efter ett antal både kraftfulla och smärtsamma åtgärder, däribland uppsägningar på förbundsstyrelsen samt inställda aktiviteter, utbildningar, möten och konferenser så är målet ett resultat som pekar mot plus minus noll. Hur kunde det bli så här? För att undvika eventuella spekulationer har förbundsstyrelsen bitt vår lekmannarevisor att göra en genomlysning och försöka finna svar på frågan. Förhoppningen är att vi ska få ett preliminärt resultat redan i november som du kan ta del av via ditt distrikt och din rasklubb.

Jag vill också slå ett slag för det måluppföljningsarbete som vår förste vice ordförande Camilla Rönnqvist förtjänstfullt utvecklat och drivit. Syftet har varit att ge en nulägesbild över vad som sker i vår förening kopplat till de mål som kongressen givit förbundsstyrelsen, inte minst när det gäller just ekonomin. På hemsidan går det att se en måluppföljning som är överskådlig och lätt att förstå, kompletterat med kommentarer för den som vill ha lite mer detaljer.

Mitt andra slag gäller Svenska Brukshundklubbens ursprung och avelsansvaret för våra brukshundsraser. För att kvalitetssäkra det ansvaret har olika prov-, beskrivningar och testformer utvecklats. Det är ett omfattande och ständigt

pågående arbete där hälsa, mentalitet och funktion regelbundet mäts och utvärderas - och där åtgärdsplaner behöver tas fram i tid för att stävja en eventuell oönskad utveckling.

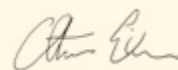
Har SBK lyckats med sitt avelsansvar? Finns det ett motsatsförhållande till övrig verksamhet? Svaret på den första frågan kräver en portion

ödmjukhet. Vår organisation behöver tydliga mål och ett långsiktigt arbete med greppbara delmål för att bibehålla och utveckla sunda och funktionsdugliga brukshundar. Vi behöver bara snegla på vissa andra raser för att inse att även om

ingen vill sin ras illa så finns det i dag krisprogram för ett antal raser inom vår paraplyorganisation Svenska Kennelklubben. Vi måste undvika att hamna i samma läge. Därför fortsätter det viktiga framtidsarbetet för brukshundraserna inom vår organisation och kommande organisationskonferens.

På den andra frågan, om detta arbete står i motsatsförhållande till övrig verksamhet, så är svaret självfallet nej. Vi har ett viktigt ansvar för brukshundsraser och parallellt är vi en inkluderande organisation där alla hundägare, oavsett ras och ambitionsnivå, är välkomna. Alla vinner på att vårt avelsansvar bidrar till att vi kan tillgodose hela organisationen med ovärderlig hundkunskap – både praktiskt och teoretiskt.

Jag har i skrivande stund också mötts av det mycket sorgliga beskedet att en av våra hedersledamöter, Staffan Nordin, har lämnat oss efter en kort tids sjukdom. Staffans insatser för Svenska Brukshundklubben och bruksproven har varit av största betydelse, och han lämnar ett stort tomrum efter sig. ●

Christer Erixon
Förbundsordförande
Svenska Brukshundklubben

Bäst med banor

Vill du träna dig själv och hunden på att vara i tävlingsmodus så att tävling sedan blir så mycket enklare? Då ska du fortsätta läsa här för det är precis det här du gör när du går banor.

TEXT MARIA BRANDEL FOTO/ILLUSTRATION LEIF WÄRME

Vill du öka inlärningshastigheten så att det går dubbelt eller tredubbelt så snabbt att träna in något? Vill du i varje pass ha full koll på vad som blir rätt och fel? Tycker du ibland att det är svårt att veta vad du ska träna på? Då ska du gå banor. Det kan du göra oavsett vilken gren du tränar och oavsett hundens ålder eller erfarenhet. Du anpassar bara banan efter just din gren och hundens nivå.

Vad är en bana?

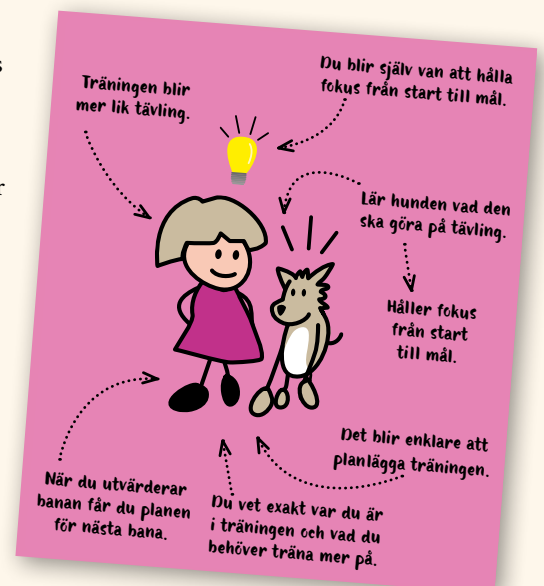
Nu undrar du säkert vad en bana egentligen är och enkelt sagt så är det en tydlig start, ett tydligt slut och en plan däremellan. Men är inte det precis som vanlig träning? För de flesta är nog svaret nej.

I banor är målet att ha 100 procent fokus från start till mål (eller det fokus du vill att hunden ska ha på tävling) i precis alla träningspass, samtidigt som du gör banan i en helhet. Det vill säga bibehåller fokuset i transporter och förflyttningar. Det gör alla träningspass till träning på ett tävlingsmässigt sätt. Du lär dig snabbt vilka delar som behöver stärkas upp för att det ska funka på tävling.

> **Se figur 1.**

Tydlig start och tydligt slut

För att kunna utvärdera hur träningen gick och för att göra det solklart för både dig och hunden när det är 100 procent fokus som gäller är det smart att använda en startbox. Det kan vara en bädd, en filt eller en bur.

Figur 1. Varför ska man gå banor då?

När du startar har du stor nytta av en bädd med ben eller kanter, det blir så mycket tydligare för hunden då om den är på eller av. När du kallar av hunden från startboxen startar träningen och när du tar eller sänder hunden till startboxen är träningen slut. Nu har du också ett perfekt ställe att pausa hunden på när du ska fylla på godbitar, när du ska hämta saker eller när du ska lyssna på instruktören. Startboxen är också din plan B, glömmer du vad du ska göra, eller behöver du mer instruktioner eller tappar hunden fokus – gå direkt tillbaka till startboxen.

> Se figur 2.

Hur gör man en bana?

Sätt upp 3-5 markörer (längre fram i träningen kan du sätta upp fler). Markörer kan vara koner, tomflaskor, tejpbitar, ja egentligen precis vad som helst. Börja med kort avstånd mellan konerna cirka 3 meter. Sätt dem i en trekant så blir det en naturlig runda i närheten av startboxen. Sedan ska du bestämma vad du ska göra vid varje kon och vad du ska göra mellan konerna. Vi brukar använda tre varianter mellan konerna beroende på hur långt vi har kommit i träningen.

- Leka eller låta hunden gnaga på en godbit mellan konerna.
- Baklängsmarsch (hunden följer nos mot näsa).
- Fot på vänster eller höger sida.

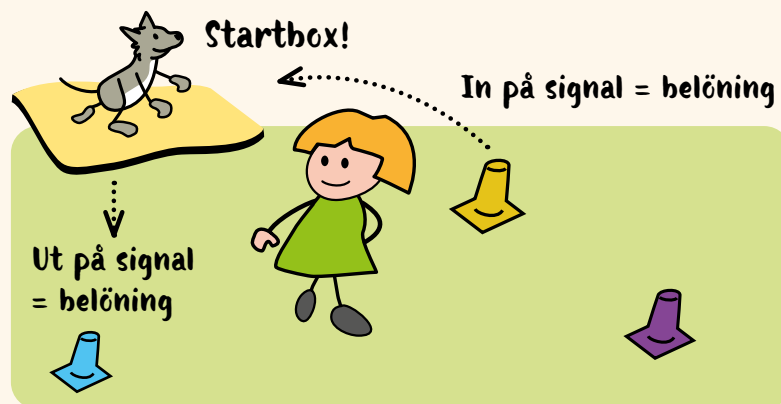
> Se figur 3.

En plan som ger en ny plan

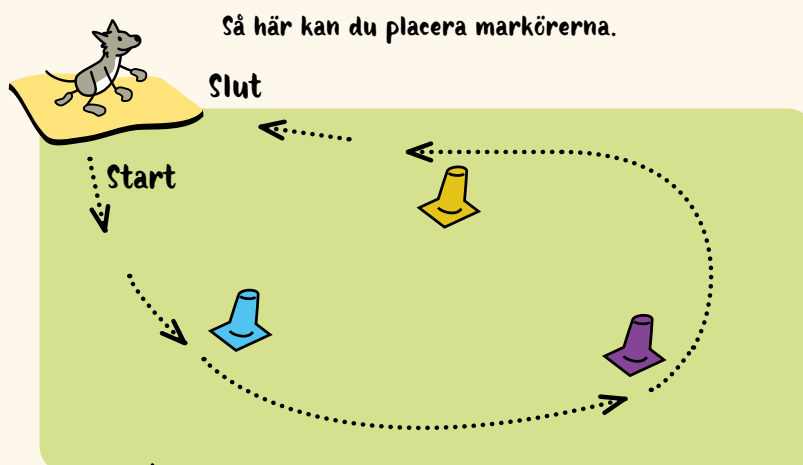
När du går en bana räknas varje sekund. När är det störst risk att hunden tappar fokus? När den inte har en tydlig uppgift. Så det bästa är att torrgå banan utan hund ett par gånger. Då vet du var du ska gå, vad du ska göra, att du får fram och bort belöningarna. Ja du får helt enkelt flyt. När du sedan gått banan så ska du göra en utvärdering:

- Hade du fokus hela tiden?
- Hade hunden fokus hela tiden?
- Var belöningarna tillräckligt bra?
- Klarade hunden övningarna?

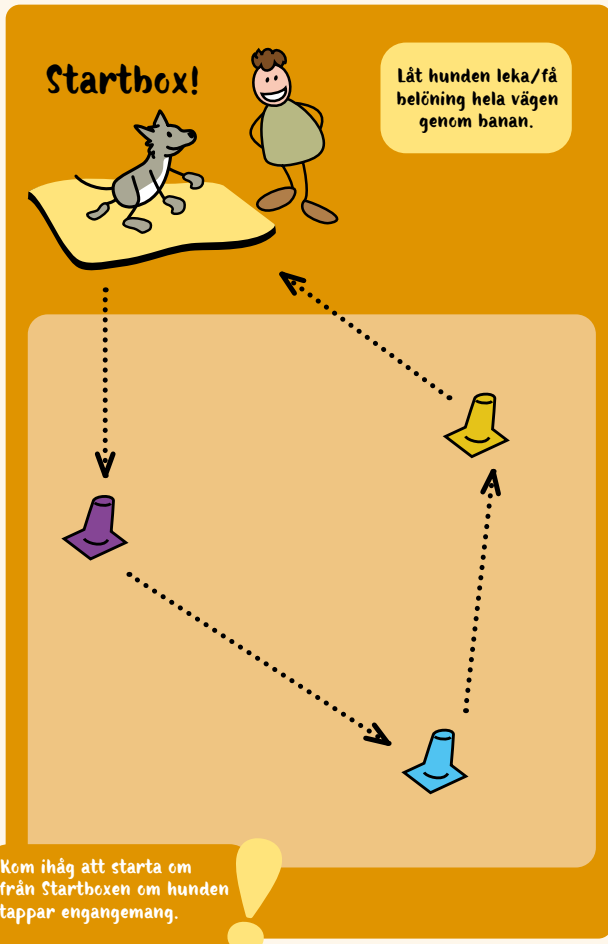
Svarar du ja på allt ska du bara göra det lite svårare i nästa bana. Svarar du nej på något, då behöver du ändra på något i nästa bana. Och det här är det geniale i banorna - att du hela tiden går framåt och alltid ändrar på det som inte fungerar.

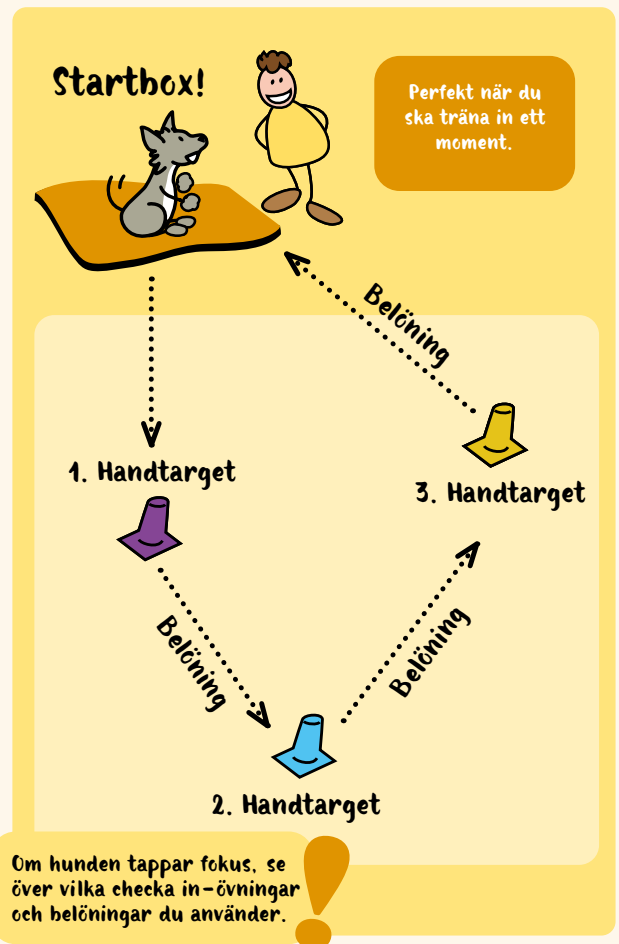
Figur 2.

Figur 3.

Figur 4.

Figur 5.

Skriver du ner vad du gjort och hur det funkade, ja då kommer du inte att göra det hunden kan för många gånger eller ta för stora steg framåt. Du kommer helt enkelt att ha järnkoll på var du är och vad du ska göra.

Vad ska jag träna på i en bana?

Du kan träna på precis allt i en bana, inte bara lydnad utan bruksdelar, nosarbete, freestyle, agility. I boken "Bäst med banor" finns 40 olika banor som kan göras på hundra olika sätt. Varje bana har ett tema som fokuserar på olika saker man behöver träna på. Med banor kommer du alltid att ha något att träna på och informationen du får när du går banor kommer att hjälpa dig att verkligen träna på rätt saker. Nu ska du få exempel på tre olika banor som du kan testa. Är det för enkelt, öka antalet koner, gör längre transporter, gör svårare övningar eller lägg till störningar.

Belöningsbana

^ Se figur 4.

Den första banan är att få hunden att leka med fullt fokus runt en bana. Det är en

superbra bana att starta med varje gång du är på en ny plats. Då lär du dig vilken belöning som funkar i olika lägen och hur du ska agera för att hunden ska klara att hålla fokus hela vägen. Tycker du det är för enkelt lägg till olika störningar, leksaker, saker, människor och hundar i eller i anslutning till banan. Gör banan på så många olika ställen som möjligt!

I den här banan kan du faktiskt lära hunden att hantera störningar istället för att göra det ihop med momenten. Hur vet du att hunden hade rätt fokus runt banan? Jo, om du inte behövde be den att stanna eller låta bli störningen. Kom ihåg att göra det lättare om det blir för svårt och att göra det svårare när det går bra. Då kommer du hela tiden att ta små steg framåt som i slutänden ger stora resultat.

Härmapan

^ Se figur 5.

Det här låter också enkelt, testa så kommer du se att det här med att få ihop en helhet är klurigare än man kan tro!

Välj en övning att träna på. Bestäm vad du ska göra mellan konerna. Gör bara ett försök vid varje kon, gå sedan

vidare till nästa och nästa! Vips har du fått träning på tre första försök hopsatt i en helhet. Och du vet exakt hur det gick! Gick det bra? Gör det svårare genom att öka längd, avstånd eller svårighetsgrad eller lägg till störningar. Gick det inte bra, ändra på något eller gör det enklare och prova igen.

Bermudatriangeln

> Se figur 6.

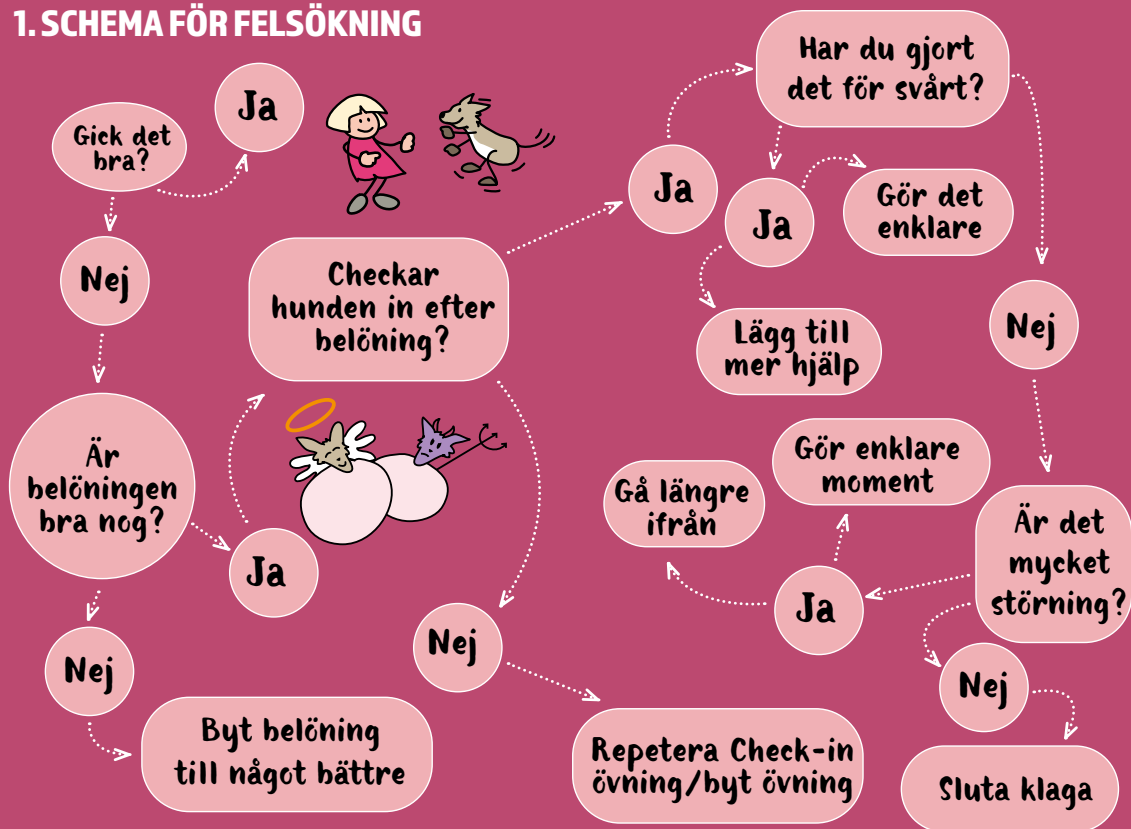
En av de viktigaste sakerna hunden behöver känna igen på tävling är att kunna fortsätta även om den inte får belöning. Belöningarna är bäst att fasa ut successivt. Den här banan hjälper dig att fasa ut belöningen och samtidigt får hunden lite hjälp genom att du gör samma moment i varje bana. Utmaningen här är att planera - var är det just nu viktigast att belöna?

Välj tre delar eller moment och placera ut tre koner. Nu ska du gå samma bana tre gånger.

Runda 1: Tre belöningar i moment eller transport

Runda 2: Två belöningar i moment eller transport

1. SCHEMA FÖR FELSÖKNING

Figur 7.

Runda 3: En belöning i moment eller transport

När du gått tre rundor har du inte bara information om hur det går när du reducerar belöningarna utan också hur helhet och delar funkade tre gånger på rad.

När det blir fel

En av de allra bästa sakerna med banor är att det gör inget om det blir fel. Se det som information och bara du gör något åt det så kommer det att leda er framåt. Det viktiga är att alltid göra något åt felen, det vill säga ändra på något. En annan fördel är att du inte upprepar fel många gånger. Funkar det inte på en runda så gör du inte samma sak igen. Här ska du vara kreativ och det är aldrig farligt att testa något flera gånger. Att vara kreativ kommer mer och mer ju fler banor du går. Och kanske det viktigaste vi lärt oss med banor är att det hänger så himla mycket på oss tränare om det funkar eller inte. Se det som en möjlighet och inte som en press!

^ Se figur 7.

Oändliga möjligheter

Du kan lägga upp banor precis som du vill, det finns inga rätt eller fel utan bara prova dig fram. Det du helt säkert kommer att upptäcka är att med banor så finns alltid något att träna på. Vet du inte vad du ska träna? Bara slå upp en sida i boken "Bäst med banor" och gå banan som du anpassar efter din hunds nivå och det som du behöver träna på just nu! Använd fantasin när du gör banor och du kommer upptäcka att varje bana kan göras på så många olika sätt. Med andra ord – du kan få hur mycket variation som helst. Det gör det skojigare för dig och sist men inte minst din teamkompis hunden! ●

Startbox!

Bästa övningen för att börja med att minska belöningarna.

1. Hopp

3. Inkallning

2. Fot 30 steg

Planera noga var du ska belöna innan du går in på plan, så det blir variation!

Figur 6.

Siw Strandberg med schäfern Saba gör en halt efter spårupptag.

Våga sticka ut för att lyckas

Ett superfint arrangemang, toppenväder och dessutom olidlig spänning in i det sista. Försvarmaktsmästerskapet i Olofström 2024 blev precis som tävlingskoordinatorn Göte Karlsson stavar det: S-U-C-C-É.

TEXT YASEMIN BAYRAMOGLU FOTO NILS PETTER NILSSON

Förra året blev det inget försvarmaktsmästerskap i brist på arrangör. Men i år tog Olofströms Brukshundklubb tag i stafettpinnen och ordnade tävling i dagarna tre med en fantastisk inramning – strålande sol och finfina marker för patrullstig och spår.

– Vi hoppas ju att det ska komma folk också. Men vi har hård konkurrens den här helgen med rallytävling, vikingahelg och gårdsförsäljningar, säger Ann-Sofi Stensson, ordförande för brukshundklubben i Olofström och ansvarig för mästerskapet, innan hon stressar vidare för att dra lite el.

– Hon är elektriker också, säger Göte och skrattar.

På fredagen var det traditionsenlig inmarsch med musikkår och nationalsång på idrottsplatsen Lilla Holje, där det skulle tävlas i lydnad och uppletande. Dagen avslutades med kamratmiddag.

– Det var grillkväll med vita dukar, blommor på borden och tända ljus. Det är vi inte vana vid. Men det var någon i

klubben som sa ”de ska minnas att de varit i Olofström”, säger Göte.

Tävlingar i all ära, men för många är den sociala biten nog så viktig.

– Åh, det är jättekul. Det är kul att träffa alla andra och ett jättefint arrangemang, säger Lisbeth Sjöberg.

– Och så får man veta vad man behöver träna på när man kommer hem, fyller Milan Brodsky i. Saker som man tar med hem till förbandet.

På lördag morgon var det så dags för själva tävlingarna. 25 tävlande fördelade på fem grupper.

Tävlingarna utförs i fyra grenar: patrullstig, spår, lydnad och uppletande. Det är inte svårt att identifiera vilka grenar som skapar mest vända. Lydnad och uppletande.

– Min hund är så högtempererad att han kan släppa ifrån sig ett skall på lydnaden. Jag måste försöka dämpa honom, säger Stefan Linell. Schäfern Blackneck's C'Ätto är hans första patrullhund och de hör till fältets rookies.

– Det är bara två år sedan vi ”certade”, >

Jennifer Romlin gratuleras till segern av Sara Hjulström. Ramon Rezaei i bakgrunden.

men det är kul att tävla, säger Stefan, som är glad över att ha återvänt till Hemvärnet – nu tillsammans med hund – efter ett längre uppehåll.

En annan rookie i dessa sammanhang är Sara Hjulström från Fagersta. Hennes resa in i patrullhundsverksamheten är lite udda. Hon har varit instruktör inom SBK i 18 år och avslutade sin utbildning som patrullhundsinstruktör i somras. Men det är först nu som hon dragit på sig den gröna uniformen. Och på försvarsmaktsmästerskapet tävlar hon med sambons malinois Buzzkills Cyrah.

Sara inledde tävlingarna med ett riktigt bra resultat i lydnad och maximala 500 poäng på patrullstigen.

En femhundring i spår

En annan som slog till med en "femhundring", fast i spår, var Jennifer Romlin (sensorbefäl i Hallands hemvärnsbataljon) och hennes malinois Gripen. Om domarna var imponerade i starten av Jennifers tydlighet i kommunikationen, var de om möjligt ännu mer lyriska över hur väl hon läser sin hund och det grundmurade

förtroendet dem emellan.

– Det här är det svåraste spårupptag man kan tänka sig, konstaterar domaren Stefan Björk när han tittar på omgivningarna och hur vinden ligger.

Men Jennifer och Gripen tar spåret klockrent. Efter ordergivning och tre minuters väntan tar det bara 12 minuter innan Jennifer höjer näven vid sista föremålet.

– Jag är supernöjd! Och vilket roligt spår! utbrister hon när hon kommer fram till spårläggaren.

Hon bekräftar domarnas prat om att läsa kroppsspråk.

– Jag är uppvuxen med hästar och tycker att det är väldigt intressant att läsa av djuret. Gripen har ett specifikt sätt när han höjer öronen och sträcker på halsen. När han har rätt spårupptag känner jag det i kopplet. När vi kom ner för backen vädrade han utåt vänster, men han drog inte tillräckligt, så jag visste att det var fel håll.

På söndag morgon ledde Erika Wärneryd. Men hon hade redan gjort båda skogsgrenarna som kan generera

riktigt många poäng, till skillnad från

några av de vassaste konkurrenterna – Sara, Jennifer och Annette Gustavsson.

Sara började dagen i spåret, men Cyrah tog ett bakspår direkt och poängavdraget var ett faktum. Frågan var bara hur stort det skulle bli.

– Det spelar ingen roll hur det går. Jag är så jäkla nöjd med patrullstigen i går. Cyrah tog två figuranter samtidigt. Först markerade hon för vind, sedan hörde hon ljud och vände sig åt det hållet och satte sig ner, samtidigt som hon fortsatte markera för vind från andra hållet, säger Sara.

Ett par timmar senare skulle det visa sig att det blev 59,5 poängs avdrag från maximala 500 poäng. Och därifrån fram till tävlingens sista minuter skulle det bli ett evigt räknande på poängen vid stora poängtavlan.

Tufft uppletande för många

Uppletandet blev en tuff utmaning för många. 14 av ekipagen fick noll poäng av 80 möjliga. Så även Annette, som därmed förlorade sin chans på guld.

”Nu kan jag andas! Det här är en sådan bekräftelse på att träningen fungerar.”

Då återstod Sara och Jennifer. Båda fick 40 poäng på uppletandet. Det betydde att om Jennifer skulle få 486 poäng eller mer på sitt sista moment, patrullstigen, skulle hon slå Sara.

Det dröjde. Och dröjde. Men när Sara till slut såg resultatet skrivas upp på stora tavlan sprang hon direkt till Jennifer – för att gratulera till guld. Det blev vinst med absolut minsta möjliga marginal: 0,25 poäng (1 164,5 respektive 1 164,25 poäng).

Det blev stort kramkalas med Erika och Ramon Rezaei, som båda knep var sin plats på topp-tio-listan, åttonde respektive femte plats.

– Det här betyder jättemycket. Jag har tänkt att jag inte ska köra Gripen mer i tävling. Han är åtta år och jag vill ha kvar honom i tjänsten så länge det bara går. När vi tränar så hårt som vi gör inför tävling tär det på honom och jag skaffade ju honom trots allt för att vara patrullhund. Det här är bara bonus, säger en rörd Jennifer.

Ramon som sitter intill ser lika glad ut som om det var han som skulle få kliva högst upp på pallen. Det här är hans första försvarsmaktsmästerskap.

– Alla hjälper och peppar varandra. Det här upplever jag inte något i närheten av när jag tävlar civilt. Jag kommer definitivt vilja komma tillbaka nästa år, säger han. Och Jennifer fyller i:

– Vi kommer från olika förband, men det är så himla kul att se alla ekipagen. >

Håkan Lundholms schäfer Ockra hämtar apporten under lydnaden.

Vem tar över nästa mästerskap?

Vad krävs för att lyckas med ett bra mästerskap? Brukshunden bad Göte Karlsson, ordförande för Blekingedistriktet i Brukshundklubben, dela med sig av sina bästa tips.

Göte Karlsson har gått omkring och myst under tävlingsdagarna. Allt har rullat på enligt plan, deltagarna är nöjda och åskådarna kom.

– Det stavs SUCCÉ, säger han och ler brett.

Men det ligger hårt arbete bakom. 2018 arrangerade Blekingedistriktet alla SM-tävlingar åt Svenska Brukshundklubben. Då

byggde de en grund som de har haft nytta av även inför årets försvarsmaktsmästerskap – något de ska fortsätta bygga på till 2026 då distriktet åter ska arrangera SM-tävlingar.

Blekinge är landets näst minsta distrikt, ändå lyckas de skrapa ihop alla de funktionärer, sponsorer och marker som behövs. Man har under lång tid byggt – och underhållit – viktiga relationer. Både med viktiga samarbetspartners, mellan distrikt och klubbar och inom klubbarna.

– Allt bygger på att det finns ett engagemang. Men det kan också stärka sammanhållningen i klubben, säger Göte.

Hoppa? Milan Brodskys rottweiler Walter gör sig beredd under lydnamdsmomentet.

Man vill att det ska gå bra för alla.

På frågan om hur hemmakompaniet kommer att fira Jennifers guld svarar hon:

– Jag kräver inte så mycket. Jag har en plutonchef som stöttar mig jättebra. Jag skrev till honom ”jag förväntar mig en korg prosecco om jag vinner”, säger Jennifer och skrattar.

Tvåan Sara är otroligt nöjd och glad, trots en kanske lite snöplig andraplats. Men frågan är om inte sambon Toni Siljamäki är ännu gladare. Äntligen släpper nervpressen.

– Nu kan jag andas! Det här är en sådan bekräftelse på att träningen fungerar. Vad roligt det här har varit. Nu kan jag säga det för nu är det slut!

Så är det då dags för prisutdelning. Brigadgeneral Tommy Petersson, som är Svenska Brukshundklubbens kontaktperson inom Försvarsmakten, konstaterar att omvärldsläget är det allvarligaste vi upplevt i vår livstid och att Försvarsmakten nu växer för att möta den nya situationen:

– I denna tillväxt har hunden en viktig uppgift och här spelar SBK en helt central roll. Jag vill tacka er alla i Bruks-

hundklubben för er insats för Sveriges försvar.

Efter att Jennifer fått ta emot överbefälhavarens hederspris, rikshemvärnschefens hederspris samt även SBK tjänstehunds hederspris avslutar SBK:s förbundsordförande Christer Erixon med en uppmaning till landets klubbar och

distrikt att gå ihop för att arrangera distriktsmästerskap och att ta på sig rollen att arrangera försvarsmaktsmästerskap.

Innan Jennifer kliver ner från pallen skrattar hon och säger:

– Du, ta bort det där med att jag inte ska tävla nästa år. Jag kanske redan har ångrat mig. ●

Götes bästa tips

BÖRJA I GOD TID. Det är bra att ha ett par år på sig från det att man tilldelats ansvar för att arrangera ett mästerskap.

BYGG GODA RELATIONER. Det här gäller såväl relationer med kommunen, jakträttsinnehavare, markägare och sponsorer. Många klubbar klagar över svårigheter att få tillgång till mark. Men var ute och informera om att klubben tillhandahåller hundar för totalförsvaret, understryker Göte. Det argumentet brukar bita. Samarbetet med kommunen är också viktigt och där kan man trycka på att evenemanget kan ge bra PR åt kommunen.

SATSA PÅ MATEN. God mat är jätteviktigt för såväl tävlande som funktionärer. Det blir långa dagar och energin och humöret måste vara på topp.

VÅGA STICKA UT. ”Ska man göra något ska man sticka ut. Det är vi överens om både Ann-Sofi och jag”, konstaterar Göte. Ett sätt att sticka ut under det här mästerskapet var till exempel den fint uppdukade middagen på fredagen som fick gästerna att känna sig extra välkomna.

Läs mer om att arrangera mästerskap på brukshundklubben.se

Ökat engagemang med Rundan

Med nyfunnen inspiration tar Monica Franzén Sjödin in Rundan som koncept och sin hund Sheldon som kollega i undervisningen och går ut.
– Responsen från både elever och kollegor har varit positiv, säger hon.

TEXT OCH FOTO SANDRA CHARINA LUNDIN

Vi möts i ett grönskande Farsta. Det är fortfarande sommarvarmt och det märks att människorna som rör sig i Farsta Gård inte sprungit in i vardagsruset ännu. Folk tränar, vilar i gräset, fikar och samtalar. Monica och Sheldon promenerar runt i grönområdet. Det är hit hon tagit sina grupper på Rundan.

– Under våren har vi haft tre tillfällen med Rundan där vi talat om allemansrätten, provat på mindfulness och gjort en fotoutmaning. Det var så roligt att se elevernas engagemang, samtliga kom alla tre gånger vi hade Rundan. Det var en glädje i luften efter dessa tillfällen.

Monica är lärare och har sedan början av året fokus på elever med en problematisk skolfrånvaro, det som även kallas ”hemmasittare”. Det märks att hon drivs av en vilja att hjälpa och bidra, att få se en person utvecklas och ta nya steg.

– Ämnena vi talade om under Rundan ledde till samtal om elevernas egna erfarenheter. Till exempel när vi talade

”Det kändes en glädje i luften efter dessa tillfällen.”

om allemansrätten och vad den säger om att tälta. Helt plötsligt fick vi höra flera berättelser om när eleverna varit ute och tältat. Från det gruppen alltid har varit tyst har några börjat prata eller visa upp ett leende.

Skolan som Monica arbetar på är Bäckahagens skola i Bandhagen. Både rektor och kollegor har ställt sig positiva till Rundan och konceptet ska fortsätta att användas i undervisningen.

– Jag är övertygad om att fler skulle må mycket bättre av att vara ute mer i naturen. Om jag skapar en lärmiljö utifrån Rundans koncept så tror jag att

Rundan

- En friluftaktivitet som syftar till att främja barns möjlighet att komma ut i naturen, röra på sig och samtala.
- Drivs av Sveriges Hundungdom.
- Projektet finansieras av Svensk Friluftsliv.

Monica är övertygad om att fler skulle må bättre av att vara mer i naturen. Hon ser fram emot fortsatt arbete med Rundan på sin arbetsplats.

det främjar våra elevers välmående. På Rundan kommer vi även att arbeta med livskunskap där det är viktigt att få sin röst hörd, men även att lyssna på andras åsikter.

Under våren genomförde hon Rundan ledarutbildning. Rundan syftar till att ge fler barn och unga chans att komma ut i naturen, röra på sig och skapa gemenskap. För Monica har ledarutbildningen varit en blandning av bra påminnelser och nya kunskaper. Särskilt intryck gjorde avsnitten om naturens påverkan på oss människor.

– Det är något jag inte tagit till mig förut, men när Eva Sanner pratade om naturens påverkan på vårt eget mående blev det en stark aha-upplevelse för mig.

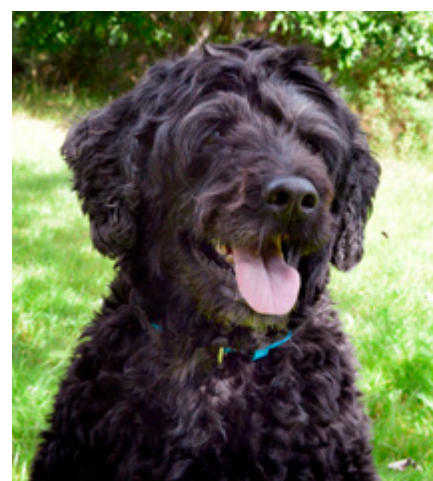
Det är Sveriges Hundungdom som har tagit initiativ till Rundan som koncept och driver ledarutbildningen med stöd av Svenskt Friluftsliv. Hunden blir en motivation och dragningskraft att

komma ut. Monica är utbildad resurs-hundförare tillsammans med sin hund Sheldon. Hon tror att det ger en positiv effekt när Sheldon följer med gruppen. Inför hösten beslutade rektorerna i skolområdet att hund får användas i särskild undervisning utomhus.

– Jag tror att han dels kan visa glädjen över att vara ute i skog och mark, dels att hans närvaro kan sprida ett lugn i gruppen.

De har satt sig ner i gräset och hon stryker lugnt med fingrarna i Sheldons lockiga päls. Under tiden på Rundan ledarutbildning upplevde Monica även att hon själv utvecklades och hennes resa under kursen blev tydlig. Från att ha varit väldigt prestationsbaserad till att tillåta sig att landa, luta sig tillbaka, känna in och njuta.

– Min drivkraft är att kunna förmedla att även om det kanske är svajigt nu, kan ni också stå stabila en dag och att vara positiv och hoppfull! ●

Sheldon

Ålder: 9 år.

Ras: Portugisisk vattenhund.

Intressen: Tycker mycket om att gosa och vara ute i naturen och nosa.

Favoritlek: Kurragömma.

Vill nå nya platser

Rundan är en satsning på friluftsliv och hälsa som Sveriges Hundungdom skapat. Nu finns det chans för fler att bli en del av Rundangänget.

TEXT SANDRA CHARINA LUNDIN
FOTO MÅNS ENGELBREKTSSON

Januari är det dags för den tredje omgången av Rundan ledarutbildning. Rundan är en friluftaktivitet för barn och unga som gillar hundar. Aktiviteten och ledarutbildningen har mottagits med nyfikenhet och fått fint omdöme. Hittills har drygt tio ledare utbildats.

– Vi har en viss spridning i landet, men vill självklart alltid nå ut till nya platser, säger Caroline Svensson, projektledare för Rundan.

Utbildningen har fokus på naturens påverkan på oss människor, samtalsmetodik och enklare friluftsliv. De som hittills lockats av utbildningen jobbar redan i pedagogiska yrken, andra vill starta aktiviteter på sin hundklubb. Utbildningen sträcker sig över ungefär en termin och i huvudsak är digital, men det ingår även två fysiska träffar.

– En Rundanledare kan leda och genomföra olika typer av övningar så att deltagarna får möjlighet att aktivera sig, uppleva och lära utifrån alla sina sinnen. De blivande ledarna får också mycket utrymme att reflektera utifrån sig själva och sin egen situation. Tidigare kursdeltagare har gett

feedback om att just detta varit givande även för dem personligen och gett insikter som varit användbara även inom andra livsområden. Det känns jättekul, berättar Caroline.

Vill du veta mer?

Är du intresserad av att veta mer så har Rundan både eget Instagram @rundanrunt, Facebook och webbplats. Det går också bra att vända sig till Sveriges Hundungdoms kansli för frågor. Den 27 januari startar nästa ledarutbildning.

Ny digital plattform

Sveriges Hundungdom har startat ett samarbete med Barktail som är ett digitalt forum för hundälskare och hundklubbar. Under hösten kommer kansliet att arbeta med att förbereda så att plattformen ska bli tillgänglig för alla medlemmar inom Sveriges Hundungdom. Barktail kommer att underlätta föreningsarbete för våra lokalklubbar och medlemmar. Och förhoppningsvis öka kontaktnäten medlemmar och klubbar emellan. Håll koll efter mer info under hösten.

5 snabba till...

Ink Norén, aktuell som Sveriges Hundungdoms nya ordförande.

Vilken lokalklubb tillhör du?

– Jag tillhör Skarpnäck Hundungdom.

Vad är det bästa med din klubb?

– Engagemanget, gemenskapen och att så många vill lära varandra och av varandra.

Vad ser du fram emot i arbetet som ordförande?

– Att få vara med och stötta styrelsen i det arbete som vi utför, samt få möjligheten att tillsammans med nya och gamla styrelsemedlemmar driva Sveriges Hundungdom framåt.

Vad gör du helst med din hund/dina hundar?

– Utforskar! Vi åker iväg mycket till olika skogar och platser, kollar in berikningsbanor och annat skoj som kan finnas.

Vilket är ditt bästa hundungdomsminne?

– Oj, det finns så många! Men ett toppminne var från i år när jag var lägerförälder på Riksläggret som vi i styrelsen för Sveriges Hundungdom arrangerar!

MEDLEMSFÖRMÅNER

Svenska Brukshundklubben samarbetar med en rad partners för att ge ett mervärde till ditt medlemskap. Vi jobbar ständigt med att utveckla fler fördelaktiga erbjudanden för dig som är medlem. Här hittar du våra aktuella erbjudanden.

RABATT PÅ HUNDFÖRSÄKRING

Du får 10 procents rabatt på din hundförsäkring hos Agria djurförsäkring. Redan här kan du spara in större delen av din medlemsavgift!

RABATT PÅ BOENDE PÅ STRAWBERRY

Strawberry erbjuder alla medlemmar fördelaktiga priser på boende. Kampanjkod hittar du på brukshunden.se/medlemssidor. Läs mer om erbjudandet på strawberry.se/idrott

STIPENDIER & UTMÄRKELSER

Varje år delar vi ut Agriastipendiet i fyra kategorier. Nomineringar på stipendiaterna från klubbar, distrikt eller utskott ska skickas in senast 1 februari varje år. Som medlem har du också chans att söka stipendier för studier och projekt inom Svenska Brukshundklubbens verksamhetsområden. Medlemmar som bidragit extra förtjänstfullt till sin klubb och vår organisation kan föräras våra förtjänsttecken och -medaljer. Läs mer: brukshundklubben.se/om-oss/stipendier-utmorkelser/

UNIKA ERBJUDANDEN FRÅN MILITUM RESPONS

Militum ger dig som medlem i Brukshundklubben unika förmåner och rabatter från ledande varumärken och producenter – i vanliga butiker och på nätet. Mer information om hur du får del av dina erbjudanden från MILITUM, surfa in på brukshundklubben.se/om-oss/medlem/medlemsformaner/

HUNDAKTIVITETER

Du har tillgång till hundkurser, utbildningar, träningsytor, träningsgrupper, prov & tävlingar, utställningar, mentalbeskrivningar och mycket annat.

FÖRSÄKRING FÖR PERSONOLYCKSFALL

Under ditt medlemsår är du försäkrad om något skulle hända dig på våra aktiviteter, vår försäkring personolycksfall ingår i medlemsavgiften. Under ditt medlemsår får du dessutom sex nummer av Brukshunden. För ytterligare medlemsförmåner, prata med din klubb!

AKTIVITETER SOM BERÄTTIGAR TILL FRISKVÅRDSBIDRAG

Inom våra verksamheter Upp och hoppa samt bruksprov är kurs- och startavgifter berättigat till friskvårdsbidrag. Läs mer på brukshundklubben.se under sidan för friskvård.

MEDLEMSKORT

Du hittar ditt medlemskort under Mina sidor på hemsidan. Logga in med samma inloggningsuppgifter som du loggar in med mot Member-site så hittar du ditt/dina medlemskort under "Mitt medlemskap". Du ser alla dina betalda medlemskap på separata medlemskort.

OUTNORTH

Kod för 2024 från Outnorth: BRUKSHUND. Rabatten gäller på ordinarie pris under 2024. Kan ej kombineras med andra kampanjer. Gäller ej Fjällräven, Norrøna, Härkila, Hövding, Swarovski, Hilleberg, elektronik och produkter märkta med Outnorth price.

LOGGA IN PÅ BRUKSHUNDEN.SE

Användarnamn: medlem
Lösenord: brukshunden2023

VILL DU BLI PARTNER?

Kontakta Janna Myhre
Telefon: 08-505 875 42
E-post: janna.myhre@brukshundklubben.se

RASKLUBBAR ANSLUTNA TILL SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN

SVENSKA AUSTRALIAN CATTLED OG KLUBBEN
E-post: cattleclub@gmail.com
www.svenskaacdklubben.com

SVENSKA AUSTRALIAN SHEPHERD KLUBBEN
E-post: sekreterare@sask.nu
www.sask.nu

SVENSKA BEAUCERON KLUBBEN
E-post: info@beauceronklubben.com
www.beauceronklubben.com

RASKLUBBEN FÖR BELGISKA VALLHUNDAR
E-post: sekreterare@afbv.se
www.afbv.se

SVENSKA BOUVIER KLUBBEN
E-post: sekr@bouvierklubben.com
www.bouvierklubben.com

SVENSKA BOXER KLUBBEN
E-post: sekr@boxerklubben.org
www.boxerklubben.org

SVENSKA BRIARD- OCH PICARD KLUBBEN
E-post: pr@briardpicardklubben.se
www.briardpicardklubben.se

SVENSKA CHODSKY PES KLUBBEN
E-post: info@scpk.se
www.scpk.se

SVENSKA COLLIE KLUBBEN
E-post: sekreterare@svenskakollieklubben.se
www.svenskakollieklubben.se

SVENSKA DOBERMANN KLUBBEN
E-post: styrelsen@dobermannklubben.se
www.dobermannklubben.se

VIT HERDEHUND KLUBB
E-post: vkh@vitherdehund.com
www.vitherdehund.com

SVENSKA HOLLANDSE HERDERSHOND
E-post: adrienne@santorp.com
www.rhh.se

SVENSKA HOVAWART KLUBBEN
E-post: kassor@hovawartklubben.se
www.hovawartklubben.se

SVENSKA KELPIE KLUBBEN
E-post: sekr@kelpieklubben.se
www.kelpieklubben.se

SVENSKA RIESENSCHNAUZER KLUBBEN
E-post: sekreterare@srsk.se
www.srsk.se

SVENSKA ROTTWEILER KLUBBEN
E-post: sekr@rottweilerklubben.se
www.rottweilerklubben.se

RASKLUBBEN FÖR RYSK SVART TERRIER
E-post: styrelsen@svartterrier.com
www.rysksvartterrierklubben.se

SVENSKA SCHÄFERHUND KLUBBEN
E-post: info@schaferhundklubben.se
www.schaferhundklubben.se

SVENSKA VEO RASKLUBBEN
E-post: sveork_styrelse@hotmail.com
www.sveork.se

Pst!
PRESENT
TIPS

SPÄNNANDE BARNBOK OM EN **MODIG PATRULLHUND**

Pris
189 kr
Plus frakt 29 kr

Beställ den
redan idag!

Utgiven av Svenska Brukshundklubben och lämplig i åldern 6–9 år.
Du beställer den enkelt via brukshundklubben.se/barnbok

[BRUKSHUNDKLUBBEN.SE](https://brukshundklubben.se)

PATRULLHUNDSKURSER 2025

VILL DU GÖRA EN INSATS FÖR TOTALFÖRSVARET TILLSAMMANS MED DIN HUND?

Sök då till en patrullhundskurs! Du kan välja mellan en lokalt arrangerad kurs på en brukshundklubb nära dig med kurstillfällena på vardagar och helger, eller någon av våra internatkurser som arrangeras över hela landet.

MER OM KURSEN/HUR DU ANMÄLER DIG:

brukshundklubben.se/tjanstehund

Välkommen!

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN

Anmäl er
**REDAN
IDAG!**

Antalet platser
är begränsat

POSTTIDNING B

Svenska Brukshundklubben

Box 4, 123 21 Farsta

MyDOG

GÖTEBORG

3–6 januari 2025

**ANMÄLAN
ÄR ÖPPEN**

Spana in årets
spännande domarlista
på mydog.se

Välkommen till Nordens största hundevenemang

Den 3–6 januari kommer cirka 8 000 hundar till Svenska Mässan i Göteborg för att delta på två hundutställningar under fyra dagar. Välkommen till MyDOG – den självklara arenan för dig som ställer ut hund.

Ställ ut med högsta komfort – boka tryggt boende vägg i vägg med utställningen

Gothia Towers erbjuder rabatterade hundrum när du bokar via mydog.se. Uppge rabattkod: PROMYDOG

Arrangeras av:

VÄSTRA
KENNELKLUBBEN

SVENSKA MÄSSAN
THE SWEDISH EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

I samarbete med:

ROYAL CANIN Agria